

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

20 Ιουλίου 2020

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 2993

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 89/772/21266

Ίδρυση του Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών των Τμημάτων Λογοθεραπείας Νοσηλευτικής και Φυσικοθεραπείας της Σχολής Επιστημών Αποκατάστασης Υγείας του Πανεπιστημίου Πατρών με τίτλο «Επιστήμες Αποκατάστασης» («Rehabilitation Sciences»).

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του ν. 4610/2019 (Α' 70) «Συνέργειες Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι., πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, πειραματικά σχολεία, Γενικά Αρχεία του Κράτους και λοιπές διατάξεις».

2. Τις διατάξεις του ν. 4485/2017 (Α' 114) «Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» και ιδίως των άρθρων 32, 43 και 85 παρ. 2α.

3. Τις διευκρινιστικές εγκυκλίους του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων με αριθμό: α) 163204/Ζ1 ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ/29.9.2017 «Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4485/2017 (Α' 114) για θέματα μεταπτυχιακών σπουδών και εκπόνησης διδακτορικών διατριβών - Λοιπά θέματα», β) 203446/Ζ1/22.11.2017 «Διευκρινίσεις σχετικά με την εφαρμογή διατάξεων του ν. 4485/2017 (Α' 114)» και γ) 227378/Ζ1 ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ/22.12.2017 «Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4485/2017 (Α' 114) για θέματα μεταπτυχιακών σπουδών», δ) 26407/Ζ1/15.2.2018 «Ίδρυση - Επανάδρυση ΠΜΣ σε εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4485/2017 (Α' 114)», ε) 45070/Ζ1/19.3.2018 Κοινοποίηση Διατάξεων του ν. 4521/2018 (Α' 38) «Ίδρυση Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και άλλες διατάξεις» - Αποστολή ενδεικτικού υποδείγματος συνοδευτικών εγγράφων της παρ. 3 του άρθρου 32 του ν. 4485/2017.

4. Την υπ' αρ. 216772/Ζ1/8.12.2017 υπουργική απόφαση (Β' 4334) με τίτλο «Τρόπος κατάρτισης του αναλυτι-

κού προϋπολογισμού λειτουργίας και της έκθεσης βιωσιμότητας των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών».

5. Τις διατάξεις του ν. 4521/2018 (Α' 38) «Ίδρυση Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και άλλες διατάξεις» και ιδίως το άρθρο 19, παρ. 7 και 8.

6. Τις διατάξεις του ν. 3374/2005 (Α' 189) «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων - Παράρτημα διπλώματος», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

7. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του «Κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα», που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (Α' 98).

8. Τις διατάξεις του ν. 4009/2011 «Δομή, λειτουργία, διασφάλιση ποιότητας των σπουδών και διεθνοποίηση των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων», (Α' 195), όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν.

9. Τις διατάξεις του ν. 4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (Α' 83), όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν.

10. Το απόσπασμα πρακτικού της Ειδικής Διατμηματικής Επιτροπής των συνεργαζόμενων Τμημάτων (συνεδρίαση 1/23.4.2019).

11. Την υπ' αρ. 23805/17.6.2015 απόφαση του προέδρου του ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας (Β' 1448).

12. Το ειδικό πρωτόκολλο συνεργασίας μεταξύ των συνεργαζόμενων τμημάτων.

13. Το απόσπασμα πρακτικού της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Πατρών (συνεδρίαση 166/30.4.2020).

14. Το απόσπασμα πρακτικού της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πατρών (συνεδρίαση 23/24.4.2020).

15. Το υπ' αρ. πρωτ. 85557/Ζ1/24.5.2018 έγγραφο του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων με θέμα Ίδρυση Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών, σε εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 32 του ν. 4485/2017 (Α' 114).

16. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Α. Εγκρίνουμε από το ακαδημαϊκό έτος 2020-2021 τη λειτουργία Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΠΜΣ) των τμημάτων Λογοθεραπείας, Νοσηλευτικής και Φυσικοθεραπείας της Σχολής Επιστημών Αποκατάστασης Υγείας του Πανεπιστημίου Πατρών στις «Επιστήμες Αποκατάστασης», ως ακολούθως:

Άρθρο 1
Γενικές Διατάξεις

Τα Τμήματα Λογοθεραπείας, Νοσηλευτικής και Φυσικοθεραπείας του Πανεπιστημίου Πατρών (ΠΠ) από το ακαδημαϊκό έτος 2020-2021 οργανώνουν και λειτουργούν Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΠΜΣ) στις «Επιστήμες Αποκατάστασης» σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης αυτής και τις διατάξεις του ν. 4485/2017 (Α' 114) όπως ισχύει. Την γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη του προγράμματος αναλαμβάνει το τμήμα Νοσηλευτικής.

Άρθρο 2
Αντικείμενο - Σκοπός

Το διατμηματικό πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών (ΔΠΜΣ) έχει ως γνωστικό αντικείμενο τις «Επιστήμες Αποκατάστασης». Το ΔΠΜΣ πραγματεύεται τις εφαρμογές και παρεμβάσεις βάσει ενδείξεων στις επιστήμες Υγείας και συγκεκριμένα στο πεδίο Λογοθεραπείας, Νοσηλευτικής και Φυσικοθεραπείας σε ολόκληρο το φάσμα παθολογικών καταστάσεων και ειδικών πληθυσμιακών ομάδων.

Σκοπός του προγράμματος είναι:

1. Η απόκτηση ισχυρού επιστημονικού υπόβαθρου ώστε οι επιστήμονες υγείας να διευρύνουν την εμπειρία τους και να εμβαθύνουν την επιστημονική τους γνώση στην αποκατάσταση των ασθενών με βάση επιστημονικές τεκμηριωμένα προγράμματα και παρεμβάσεις θεραπευτικής ή παρηγορητικής προσέγγισης.

2. Η έρευνα για την παραγωγή και αξιοποίηση προηγμένων θεωρητικών και πρακτικών γνώσεων, και για την ανάπτυξη καινοτόμων μεθοδολογιών, τεχνικών και κλινικών εφαρμογών στον επιστημονικό χώρο της Αποκατάστασης.

3. Η διεπιστημονική εκπαίδευση επιστημόνων υγείας στο σχεδιασμό και υλοποίηση της έρευνας στις προηγμένες τεχνικές αποκατάστασης και στην προαγωγή της διεπιστημονικότητας στον τομέα της Αποκατάστασης με σκοπό την καλύτερη, έγκυρη και ασφαλή υπηρετήση της υγείας του ατόμου.

4. Η κατάρτιση των επιστημόνων υγείας με εξειδικευμένες δεξιότητες και γνώσεις σχετικά με την κλινική λογοθεραπευτική, νοσηλευτική και φυσιοθεραπευτική αξιολόγηση, ανάλογα με την ειδίκευση που θα ακολουθηθεί και την εφαρμογή εξειδικευμένων προγραμμάτων διαχείρισης και παρέμβασης. Απώτερος σκοπός, η επιτυχή σταδιοδρομία τόσο στον ακαδημαϊκό όσο και στον ιδιωτικό και δημόσιο κλινικό τομέα.

Η οργάνωση και η ανάπτυξη του Διατμηματικού ΠΜΣ στην επιστήμη της Λογοθεραπείας, Νοσηλευτικής και Φυσικοθεραπείας και ιδιαίτερα στο επιστημονικό πεδίο της Αποκατάστασης βρίσκεται σε άμεση σχέση με τις άλλες Επιστήμες Αποκατάστασης της Υγείας και την κοινωνία, είναι δε ζωτικής σημασίας για την κοινωνική

και την οικονομική ανάπτυξη καθώς και για την βελτίωση των Υπηρεσιών Υγείας της χώρας μας.

Άρθρο 3
Μεταπτυχιακοί Τίτλοι

Το Δ.Π.Μ.Σ. οδηγεί αποκλειστικά στην απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) στις «ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ» [Master of Science (MSc) in "Rehabilitation Sciences"] με ειδικεύσεις στην 1. Λογοθεραπεία, 2. Νοσηλευτική και 3. Φυσικοθεραπεία.

Άρθρο 4
Κατηγορίες Πτυχιούχων

Στο Δ.Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Λογοθεραπείας στην ειδίκευση Λογοθεραπείας, πτυχιούχοι Νοσηλευτικής στην ειδίκευση Νοσηλευτικής και πτυχιούχοι Φυσικοθεραπείας στην ειδίκευση Φυσικοθεραπείας. Οι υποψήφιοι είναι πτυχιούχοι (Πανεπιστημίου, ΤΕΙ), Τμημάτων Επιστημών Υγείας Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή αναγνωρισμένων ομοταγών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής.

Άρθρο 5
Χρονική Διάρκεια

Η χρονική διάρκεια για την απονομή του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) ορίζεται σε τρία (3) εξάμηνα.

Άρθρο 6
Πρόγραμμα Μαθημάτων

Το σύνολο των Πιστωτικών Μονάδων (ECTS) που απαιτούνται για την απόκτηση του ΔΜΣ ανέρχεται στις ενενήντα (90). Τα μαθήματα του ΔΜΣ είναι εξαμηνιαία. Τα μαθήματα θα διδάσκονται στην ελληνική και, εφ' όσον κρίνεται σκόπιμο, στην αγγλική γλώσσα. Για τη λήψη ΔΜΣ οι φοιτητές υποχρεούνται να παρακολουθήσουν και να εξεταστούν επιτυχώς σε όλα τα υποχρεωτικά μαθήματα κατά τα δύο πρώτα εξάμηνα (Α' και Β') και να εκπονήσουν επιτυχώς διπλωματική εργασία κατά το Γ' εξάμηνο. Το πρόγραμμα των μαθημάτων ανά εξάμηνο διαμορφώνεται ως εξής:

Κωδικός	Π.Μ.	Α' Εξάμηνο
		Υποχρεωτικά Μαθήματα - Γενικής Κατεύθυνσης
REHG-101	8	Μεθοδολογία Έρευνας στις Επιστήμες Υγείας και Συγγραφή επιστημονικής εργασίας
REHG-102	7	Διεπιστημονική Προσέγγιση στις Επιστήμες Αποκατάστασης
REHG-103	7	Βιοστατιστική
		Υποχρεωτικά Μαθήματα - ειδικότητας
REHSLT-110	8	Προηγμένα κλινικά θέματα λογοθεραπείας
REHN-110	8	Εισαγωγή στη Νοσηλευτική Αποκατάσταση

REHPT- 110	8	Προηγμένα Θέματα Φυσικοθεραπευτικής Αποκατάστασης
Σύνολο Α' εξαμήνου	30	
		Β' Εξάμηνο
		Υποχρεωτικά Μαθήματα - Γενικής Κατεύθυνσης
REHG- 201	12	Τεκμηριωμένη κλινική πρακτική
		Ειδίκευση Λογοθεραπεία - κατά επιλογή υποχρεωτικά (επιλογή 3 μαθημάτων)
REHSLT- 210	6	Νευρογενείς Διαταραχές Ομιλίας
REHSLT- 211	6	Νευρογενείς Διαταραχές Λόγου και Επικοινωνίας
REHSLT- 212	6	Διαταραχές Φωνής
REHSLT- 213	6	Διαταραχές Κατάποσης (Δυσφαγία)
REHSLT- 214	6	Λόγος και νόηση
REHSLT- 215	6	Νέες τεχνολογίες στη λογοθεραπεία
Σύνολο	18	
		Ειδίκευση Νοσηλευτική
REHN- 210	3	Αποκατάσταση Χρόνιων Νοσημάτων
REHN- 211	4	Ζητήματα Ηθικής και Δεοντολογίας στις Επιστήμες Αποκατάστασης
REHN- 212	3	Διοίκηση και Οργάνωση Μονάδας Αποκατάστασης
REHN- 213	4	Ολοκληρωμένη Φροντίδα Υγείας: εστίαση στη ΠΦΥ και ομάδα υγείας
REHN- 214	4	Διαχείριση χρόνιου πόνου
Σύνολο	18	
		Ειδίκευση Φυσικοθεραπεία
REHPT- 210	8	Κλινική Διαχείριση Σπονδυλικής Στήλης
REHPT-211	5	Νευροαποκατάσταση
REHPT- 212	5	Ειδικά Θέματα Φυσικοθεραπευτικής Αποκατάστασης
Σύνολο	18	
Σύνολο Β' εξαμήνου	30	
		Γ' Εξάμηνο
REHG- 301	30	Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία
Γενικό Σύνολο	90	

Άρθρο 7 Αριθμός Εισακτέων

Ο αριθμός εισακτέων στο πρόγραμμα κατ' έτος ορίζεται κατά ανώτατο όριο σε τριάντα (30). Τα μέλη των κατηγοριών Ε.Ε.Π., καθώς και Ε.ΔΙ.Π. και Ε. Τ.Ε.Π. των συμμετεχόντων τμημάτων, που πληρούν τις προϋποθέσεις του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 34 του ν. 4485/2017, μπορούν μετά από αίτησή τους να εγγραφούν ως υπεράριθμοι, και μόνο ένας κατ' έτος στο ΔΠΜΣ, σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 45 του ν. 4485/2017, μόνο σε ΔΠΜΣ που οργανώνεται σε τμήμα του ιδρύματος όπου υπηρετούν το οποίο είναι συναφές με το αντικείμενο του τίτλου σπουδών και του έργου που επιτελούν στο οικείο ίδρυμα. Η ειδίκευση της Φυσικοθεραπείας πρέπει να έχει τουλάχιστον 7 φοιτητές για να λειτουργήσει.

Άρθρο 8 Διδακτικό Προσωπικό

Το Διδακτικό Προσωπικό του Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών θα προέρχεται από τα προβλεπόμενα στο άρθρο 36 του ν. 4485/2017 (Α' 114).

Άρθρο 9 Υλικοτεχνική Υποδομή

Η υλικοτεχνική υποδομή του Πανεπιστημίου Πατρών και ειδικότερα των Τμημάτων Λογοθεραπείας, Νοσηλευτικής και Φυσικοθεραπείας είναι επαρκής για την κάλυψη των αναγκών του ΔΠΜΣ. Οι θεωρητικές διαλέξεις πραγματοποιούνται σε αίθουσες του Πανεπιστημίου Πατρών και οι εργαστηριακές-ερευνητικές δραστηριότητες πραγματοποιούνται σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους (ερευνητικά εργαστήρια, εργαστήρια πρακτικών εφαρμογών, βιβλιοθήκη κ.α.). Επιπλέον, στο Πανεπιστήμιο Πατρών λειτουργούν οργανωμένες Βιβλιοθήκες και Κέντρα Πληροφόρησης, συνδεδεμένα (με Η/Υ) με τράπεζες πληροφοριών και με μεγάλες βιβλιοθήκες της Ελλάδας και του Εξωτερικού.

Άρθρο 10 Διάρκεια Λειτουργίας

Το ΠΜΣ θα λειτουργήσει μέχρι το ακαδημαϊκό έτος 2026-2027 σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις.

Άρθρο 11 Αναλυτικός Προϋπολογισμός

Ο Αναλυτικός Προϋπολογισμός περιέχει την καταγραφή των εσόδων (Πίν. 1) και εξόδων (Πίν. 2) ανά κατηγορία: Πίνακας 1. Προϋπολογισμός εσόδων ΠΜΣ.

	Έσοδα /Τμήμα Λειτουργίας	Ποσά (€)
α/α	Κατηγορία εσόδων	
1	Προϋπολογισμός του ΑΕΙ και των συνεργαζόμενων για την οργάνωσή του φορέων σύμφωνα με το άρθρο 43 του ν. 4485/2017	0

2	Δωρεές, παροχές κληροδοτήματα και κάθε είδους χορηγίες φορέων του δημοσίου τομέα, όπως οριοθετείται στην περιπτ. Α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), ή του ιδιωτικού τομέα	0
3	Πόρους από ερευνητικά προγράμματα	0
4	Πόρους από προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων διεθνών οργανισμών	0
5	Έσοδα των ειδικών λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) Α.Ε.Ι.	
6	Κάθε άλλη νόμιμη αιτία, πηγή *(21 φοιτητές Χ 1800 Ε/φοιτητή)	37.800
	Σύνολο	37.800

* Σε σύνολο 30 φοιτητών οι 9 φοιτητές δύναται να απαλλαγούν από τέλη φοίτησης εφόσον πληρούν τα εκ του νόμου προσδιορισμένα κριτήρια.

Πίνακας 2.

Προϋπολογισμός εξόδων ΠΜΣ.

	Κατηγορία Α': Λειτουργικά Έξοδα Προγράμματος (70%)	Ποσά (€)
1	Δαπάνες εξοπλισμού και δαπάνες λογισμικού	5.010
2	Δαπάνες αναλωσίμων	3.000
3	Δαπάνες μετακινήσεων διδασκόντων του ΠΜΣ	1.050
4	Δαπάνες μετακινήσεων φοιτητών του ΠΜΣ για εκπαιδευτικούς σκοπούς	1.050
5	Αμοιβές διδασκαλίας τακτικού προσωπικού των Α.Ε.Ι. και ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων που συμμετέχουν στην οργάνωση του ΠΜΣ	10.500
6	Αμοιβές έκτακτου διδακτικού προσωπικού των Α.Ε.Ι. που συμμετέχουν στην οργάνωση του ΠΜΣ	0
7	Αμοιβές διδασκαλίας προσωπικού της παρ. 5 του άρθρου 36 του ν. 4485/2017	3.000
8	Αμοιβές διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης	1.050
9	Λοιπές δαπάνες (έξοδα δημοσιότητας προβολής, αγοράς εκπαιδευτικού υλικού, οργάνωσης συνεδρίου, δαπάνες εργασιών πεδίου)	1.800
		26.460
	Κατηγορία Β': Λειτουργικά Έξοδα Ιδρύματος (30%)	11.340

10	Λειτουργικά έξοδα ιδρύματος (30% επί των εσόδων στον Ε.Λ.Κ.Ε. με προτεραιότητα στην κάλυψη των αναγκών των ΠΜΣ που λειτουργούν χωρίς τέλη φοίτησης.	
	Σύνολο (100%)	37.800

Τα τέλη φοίτησης του ΔΠΜΣ ύψους 1800 €, 600 € ανά εξάμηνο και άτομο είναι απαραίτητα για τους εξής λόγους: α) η εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας που αποτελεί κύριο μέρος και της εκπαίδευσης των φοιτητών είναι εργαστηριακού τύπου και απαιτείται χρήση εξειδικευμένου εργαστηριακού εξοπλισμού και εργαστηριακών αναλωσίμων υψηλού κόστους, β) προβλέπεται η πρόσκληση επιστημόνων αυξημένου κύρους από Πανεπιστήμια της Ελλάδας και του Εξωτερικού για σεμινάρια και διαλέξεις, και γ) προβλέπεται η προβολή του ΔΠΜΣ με παρουσίαση του προγράμματος και η συμμετοχή των μεταπτυχιακών φοιτητών σε επιστημονικό συνέδριο με παρουσίαση εργασιών.

Άρθρο 12

Μεταβατικές Διατάξεις

Όσα θέματα δεν ρυθμίζονται στην παρούσα απόφαση θα ρυθμίζονται από τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών και από τα αρμόδια όργανα σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Β. Κανονισμός Λειτουργίας του Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Π.Μ.Σ.) των Τμημάτων Λογοθεραπείας, Νοσηλευτικής και Φυσικοθεραπείας της Σχολής Επιστημών Αποκατάστασης Υγείας του Πανεπιστημίου Πατρών με τίτλο «ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ με ειδικεύσεις Λογοθεραπεία, Νοσηλευτική και Φυσικοθεραπεία».

Ο δεύτερος κύκλος σπουδών της Ανώτατης Εκπαίδευσης συνίσταται στην παρακολούθηση Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Π.Μ.Σ.) και ολοκληρώνεται με την απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ). Τα Δ.Π.Μ.Σ. εντάσσονται στο στρατηγικό σχεδιασμό των Α.Ε.Ι., διέπονται από επιστημονική συνοχή και αποσκοπούν: α) στην περαιτέρω προαγωγή της γνώσης, την ανάπτυξη της έρευνας και των τεχνών, καθώς και την ικανοποίηση των εκπαιδευτικών, ερευνητικών, κοινωνικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών αναγκών της χώρας, β) στην υψηλού επιπέδου εξειδίκευση των πτυχιούχων σε θεωρητικές και εφαρμοσμένες περιοχές συγκεκριμένων γνωστικών κλάδων, ειδικές θεματικές ενότητες ή επιμέρους κλάδους των γνωστικών αντικειμένων του πρώτου κύκλου σπουδών των οικείων Τμημάτων, καθώς και στην παραγωγή και μετάδοση γνώσεων, τεχνογνωσίας, μεθοδολογιών, εργαλείων και ερευνητικών αποτελεσμάτων στον επιστημονικό χώρο που δραστηριοποιείται το κάθε Τμήμα. Το σχέδιο Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών συμπληρώνει τις διατάξεις του Κεφαλαίου ΣΤ του ν. 4485/2017 (Α' 114): "Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις" και έχει ως στόχο να συμβάλλει σε ένα

είδος εναρμόνισης όλων των μεταπτυχιακών σπουδών του Πανεπιστημίου, στο πλαίσιο των κατευθύνσεών του, με παράλληλη διατήρηση των βαθμών ελευθερίας και των δυνατοτήτων καινοτομίας τους, που προκύπτουν εξαιτίας ιδιαιτεροτήτων κάθε μεταπτυχιακού προγράμματος.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρο 1. Εισαγωγή

Άρθρο 2. Σκοπός

Άρθρο 3. Όργανα και Μέλη του Δ.Π.Μ.Σ.

Άρθρο 4. Εισαγωγή Μεταπτυχιακών Φοιτητών

Άρθρο 5. Εγγραφές-Δηλώσεις μαθημάτων/ασκήσεων-Ειδίκευση

Άρθρο 6. Εκπαιδευτική Δομή του Δ.Π.Μ.Σ.

Άρθρο 7. Διπλωματική εργασία

Άρθρο 8. Λοιπές υποχρεώσεις Μεταπτυχιακών Φοιτητών

Άρθρο 9. Απονομή και βαθμός ΔΜΣ

Άρθρο 10. Λογοκλοπή

Άρθρο 11. Φοιτητικές Παροχές

Άρθρο 12. Θέματα του Παραρτήματος Διπλώματος

Άρθρο 13. Διοικητική Υποστήριξη - Υλικοτεχνική Υποδομή

Άρθρο 14. Αξιολόγηση

Άρθρο 15. Μεταβατικές ρυθμίσεις

Άρθρο 16. Συντημήσεις

Άρθρο 17. Παραρτήματα

Άρθρο 1

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών Δ.Π.Μ.Σ. των Τμημάτων Λογοθεραπείας, Νοσηλευτικής και Φυσικοθεραπείας της Σχολής Επιστημών Αποκατάστασης Υγείας του Πανεπιστημίου Πατρών με τίτλο «ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ με ειδικεύσεις Λογοθεραπεία, Νοσηλευτική και Φυσικοθεραπεία», εγκρίθηκε από τη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου Πατρών (αρ. συνεδρ. 166/30.4.2020) και την ΕΔΕ του ΔΠΣΜ (συνεδρίαση 1/23.4.2020). Διέπεται από τις διατάξεις του ν. 4485/2017, του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Πανεπιστημίου Πατρών για τις Μεταπτυχιακές Σπουδές καθώς και του παρόντος Κανονισμού.

Άρθρο 2

ΣΚΟΠΟΣ

Το Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών Δ.Π.Μ.Σ. των Τμημάτων Λογοθεραπείας, Νοσηλευτικής και Φυσικοθεραπείας της Σχολής Επιστημών Αποκατάστασης Υγείας του Πανεπιστημίου Πατρών έχει ως γνωστό αντικείμενο τις «ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ με ειδικεύσεις Λογοθεραπεία, Νοσηλευτική και Φυσικοθεραπεία». Το Δ.Π.Μ.Σ. πραγματεύεται τις εφαρμογές και παρεμβάσεις βάσει ενδείξεων στις επιστήμες Υγείας και συγκεκριμένα στο πεδίο Λογοθεραπείας, Νοσηλευτικής και Φυσικοθεραπείας σε ολόκληρο το φάσμα παθολογικών καταστάσεων και ειδικών πληθυσμιακών ομάδων.

Σκοπός του προγράμματος είναι:

5. Η απόκτηση ισχυρού επιστημονικού υπόβαθρου ώστε οι επιστήμονες υγείας να διευρύνουν την εμπειρία

τους και να εμβαθύνουν την επιστημονική τους γνώση στην αποκατάσταση των ασθενών με βάση επιστημονικά τεκμηριωμένα προγράμματα και παρεμβάσεις θεραπευτικής ή παρηγορητικής προσέγγισης.

6. Η έρευνα για την παραγωγή και αξιοποίηση προηγμένων θεωρητικών και πρακτικών γνώσεων, και για την ανάπτυξη καινοτόμων μεθοδολογιών, τεχνικών και κλινικών εφαρμογών στον επιστημονικό χώρο της Αποκατάστασης.

7. Η διεπιστημονική εκπαίδευση επιστημόνων υγείας στο σχεδιασμό και υλοποίηση της έρευνας στις προηγμένες τεχνικές αποκατάστασης και στην προαγωγή της διεπιστημονικότητας στον τομέα της Αποκατάστασης με σκοπό την καλύτερη, έγκυρη και ασφαλή υπηρετήση της υγείας του ατόμου.

8. Η κατάρτιση των επιστημόνων υγείας με εξειδικευμένες δεξιότητες και γνώσεις σχετικά με την κλινική λογοθεραπευτική, νοσηλευτική και φυσιοθεραπευτική αξιολόγηση, ανάλογα με την ειδίκευση που θα ακολουθηθεί και την εφαρμογή εξειδικευμένων προγραμμάτων διαχείρισης και παρέμβασης. Απώτερος σκοπός, είναι η τελική απόδοση στο ευρύτερο υγειονομικό σύστημα της χώρας επιστημόνων υγείας με τις απαιτούμενες γνώσεις και δεξιότητες για επιτυχή σταδιοδρομία στον ιδιωτικό και δημόσιο κλινικό τομέα, καθώς και στον ακαδημαϊκό τομέα, ως εξειδικευμένων επιστημόνων αποκατάστασης, που να είναι ικανοί να αναπτύξουν, σχεδιάσουν, αξιολογήσουν και να εφαρμόσουν επιστημονικά τεκμηριωμένες υπηρεσίες/ προγράμματα αποκατάστασης.

Η οργάνωση και η ανάπτυξη του Διατμηματικού Δ.Π.Μ.Σ. στην επιστήμη της Λογοθεραπείας, Νοσηλευτικής και Φυσικοθεραπείας και ιδιαίτερα στο επιστημονικό πεδίο της Αποκατάστασης βρίσκεται σε άμεση σχέση με τις άλλες Επιστήμες Αποκατάστασης της Υγείας και την κοινωνία, είναι δε ζωτικής σημασίας για την κοινωνική και την οικονομική ανάπτυξη καθώς και για την βελτίωση των Υπηρεσιών Υγείας της χώρας μας. Το Δ.Π.Μ.Σ. οδηγεί αποκλειστικά στην απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) στις «ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ» [Master of Science (MSc) in "Rehabilitation Sciences"] με ειδικεύσεις στην 1. Λογοθεραπεία, 2. Νοσηλευτική και 3. Φυσικοθεραπεία.

Άρθρο 3

ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΜΕΛΗ ΤΟΥ Δ.Π.Μ.Σ.

3.1. Στα διοικητικά όργανα συμμετέχουν μέλη ΔΕΠ (Καθηγητές και Λέκτορες) του Πανεπιστημίου Πατρών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 36 του ν. 4485/2017 καθώς και του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας για τις Μεταπτυχιακές Σπουδές του Πανεπιστημίου Πατρών. Για την οργάνωση και λειτουργία του Δ.Π.Μ.Σ., αρμόδια όργανα είναι τα εξής:

α) Η Σύγκλητος του Πανεπιστημίου Πατρών είναι το αρμόδιο όργανο για τα θέματα ακαδημαϊκού, διοικητικού, οργανωτικού και οικονομικού χαρακτήρα του Δ.Π.Μ.Σ.

β) Η Ειδική Διατμηματική Επιτροπή (Ε.Δ.Ε.), η οποία συγκροτείται συνολικά από 7 μέλη ως εξής: δύο (2) μέλη ΔΕΠ από το Τμήμα Λογοθεραπείας, δύο (2) μέλη ΔΕΠ

από το Τμήμα Νοσηλευτικής, ένα (1) μέλος ΔΕΠ από το Τμήμα Φυσικοθεραπείας και δύο (2) εκπροσώπους των μεταπτυχιακών φοιτητών του Δ.Π.Μ.Σ.

Τα μέλη της Ε.Δ.Ε. ορίζονται από τις Συνελεύσεις των Τμημάτων Λογοθεραπείας, Νοσηλευτικής και Φυσικοθεραπείας, μεταξύ των μελών ΔΕΠ, που διδάσκουν στο Δ.Π.Μ.Σ. Οι εκπρόσωποι των φοιτητών του Δ.Π.Μ.Σ. εκλέγονται από τους φοιτητές του οικείου Δ.Π.Μ.Σ. για ετήσια θητεία.

Η Ε.Δ.Ε. ασκεί τις αρμοδιότητες της Συνέλευσης, σύμφωνα με το άρθρο 31, παρ. 4 του ν. 4485/2017 και έχει τις κατωτέρω αρμοδιότητες:

- Εισηγείται στη Σύγκλητο δια της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών για την αναγκαιότητα ίδρυσης Δ.Π.Μ.Σ.
- Εκλέγει για διετή θητεία τη Συντονιστική Επιτροπή (ΣΕ) του Δ.Π.Μ.Σ.

- Αναθέτει το διδακτικό έργο στους διδάσκοντες των μεταπτυχιακών μαθημάτων, ορίζει τους συντονιστές των μαθημάτων, μετά από εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής.

- Καλεί από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή, ως επισκέπτες, καταξιωμένους επιστήμονες σύμφωνα με το άρθρο 36, παρ. 5 του ν. 4485/2017.

- Εκλέγει τον Διευθυντή του Δ.Π.Μ.Σ. μαζί με τον Αναπληρωτή του.

- Αποφασίζει για τη διαδικασία αξιολόγησης του Δ.Π.Μ.Σ.

- Προκηρύσσει το Δ.Π.Μ.Σ. και ορίζει τον αριθμό των υποψηφίων Μεταπτυχιακών Φοιτητών (ΜΦ), μετά από εισήγηση της ΣΕ.

- Αποφασίζει για τη σύνθεση της Επιτροπής Αξιολόγησης Υποψηφίων (ΕΑΥ), κατόπιν εισήγησης της Σ.Ε.

- Επιλέγει τους εισακτέους Μεταπτυχιακούς Φοιτητές (ΜΦ) σύμφωνα με τη σχετική προκήρυξη, την κατάθεση υποψηφιοτήτων και την εισήγηση της ΣΕ.

- Αποφασίζει για τον Επιβλέποντα Καθηγητή (ΕΚ) και τα μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής (ΤΕΕ) για κάθε ΜΦ, μετά από εισήγηση της ΣΕ.

- Αποφασίζει για την κατανομή των πάσης φύσεως κονδυλίων του Δ.Π.Μ.Σ.

- Διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης προκειμένου να απονεμηθεί το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ). Επίσης είναι αρμόδια για κάθε άλλο θέμα που προβλέπεται από επί μέρους διατάξεις.

γ) Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) του Δ.Π.Μ.Σ. αποτελείται από πέντε (5) μέλη: τον Διευθυντή του Δ.Π.Μ.Σ. και τέσσερα (4) μέλη της Ε.Δ.Ε., ένα (1) μέλος ΔΕΠ από το Τμήμα Λογοθεραπείας, δύο (2) μέλη ΔΕΠ από το Τμήμα Νοσηλευτικής, ένα (1) μέλος ΔΕΠ από το Τμήμα Φυσικοθεραπείας. Τα μέλη της Σ.Ε. εκλέγονται από την Ε.Δ.Ε. και είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και το συντονισμό της λειτουργίας του Δ.Π.Μ.Σ.

Η Συντονιστική Επιτροπή είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και το συντονισμό λειτουργίας του προγράμματος και ειδικότερα:

- Φροντίζει για την προβολή του Δ.Π.Μ.Σ. και την προσέλκυση υποψηφίων.

- Προτείνει στη Ε.Δ.Ε. την προκήρυξη του Δ.Π.Μ.Σ. και τον αριθμό των υποψηφίων ΜΦ.

- Εισηγείται στη Ε.Δ.Ε. τη σύνθεση των ΕΑΥ.

- Ενημερώνει τη Ε.Δ.Ε. για τη σειρά αξιολόγησης των υποψηφίων ΜΦ.

- Εισηγείται στη Ε.Δ.Ε. τον ΕΚ και τα μέλη της ΤΕΕ για κάθε ΜΦ, μετά από πρόταση των ΕΚ.

- Επεξεργάζεται το πρόγραμμα μαθημάτων, εισηγείται τους συντονιστές των μαθημάτων και επιβλέπει την εφαρμογή του προγράμματος.

- Ενημερώνει τη Ε.Δ.Ε. για τα θέματα του Δ.Π.Μ.Σ.

- Προτείνει στη Ε.Δ.Ε. την κατανομή κονδυλίων του Δ.Π.Μ.Σ., συμπεριλαμβανομένων των τυχόν αμοιβών των ΜΦ για διδακτικά καθήκοντα (επικουρικό έργο).

- Προβλέπει σε ενέργειες προσέλκυσης κονδυλίων για το Δ.Π.Μ.Σ.

- Είναι υπεύθυνη για την αποδοχή δωρεών προς το Δ.Π.Μ.Σ. και την έκδοση σχετικών αποδείξεων στα πλαίσια των γενικών σχετικών κανόνων του Πανεπιστημίου Πατρών (ΠΠ) και σε συνεργασία με τον Ε.Λ.Κ.Ε. του ΠΠ.

δ) Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΕΜΣ): αποτελείται από τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων, ο οποίος εκτελεί χρέη Προέδρου και τους Κοσμητορες ως μέλη και έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στην παράγραφο 5 του άρθρου 32 του ν. 4485/2017.

ε) Ο Διευθυντής του Δ.Π.Μ.Σ. (Δ.Δ.Π.Μ.Σ.) προεδρεύει της Συντονιστικής Επιτροπής και ορίζεται μαζί με τον Αναπληρωτή του με απόφαση της Ε.Δ.Ε. για διετή θητεία. Ο Δ.Δ.Π.Μ.Σ. εισηγείται στη Ε.Δ.Ε. κάθε θέμα που αφορά στην αποτελεσματική εφαρμογή του Δ.Π.Μ.Σ. και ειδικότερα ασκεί τα κατωτέρω καθήκοντα:

- Έχει την ευθύνη σύνταξης αναλυτικού απολογισμού του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου του Δ.Π.Μ.Σ.

- Εισηγείται στη Συνέλευση όλα τα θέματα που άπτονται του Δ.Π.Μ.Σ. μεταφέροντας τις αποφάσεις της ΣΕ.

- Έχει την ευθύνη για την απρόσκοπτη λειτουργία του Δ.Π.Μ.Σ.

- Φροντίζει για την εφαρμογή των αποφάσεων της ΣΕ.

- Ο Δ.Δ.Π.Μ.Σ. είναι αρμόδιος για τη σύνταξη του προϋπολογισμού και απολογισμού του Δ.Π.Μ.Σ., τους οποίους υποβάλλει στη Ε.Δ.Ε. την παρακολούθηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού και την έκδοση των εντολών πληρωμής των σχετικών δαπανών. Ο Δ.Δ.Π.Μ.Σ. εισηγείται γενικότερα στα αρμόδια όργανα για κάθε θέμα που αφορά στην αποτελεσματική λειτουργία του προγράμματος.

στ) Ο Αναπληρωτής Πρυτάνεως Ακαδημαϊκών και Διεθνών Θεμάτων του Πανεπιστημίου Πατρών έχει την εποπτεία και τον γενικότερο συντονισμό των μεταπτυχιακών σπουδών, σε επίπεδο Ιδρύματος.

3.2 Τη διδασκαλία του Δ.Π.Μ.Σ. μπορούν να αναλαμβάνουν οι αναφερόμενοι στις διατάξεις του άρθρου 36 του ν. 4485/2017. Οι διδάσκοντες σε Δ.Π.Μ.Σ. προέρχονται κατά ογδόντα τοις εκατό (80%) τουλάχιστον από μέλη ΔΕΠ και Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., Ομότιμους Καθηγητές ή αφυπηρητήσαντα μέλη ΔΕΠ του οικείου Τμήματος ή διδάσκοντες σύμφωνα με το π.δ. 407/1980 (Α' 112) ή το άρθρο 19 του ν. 1404/1983 (Α' 173) ή την παρ. 7 του άρθρου 29 του 11374 ν. 4009/2011. Τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. πρέπει να είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος, εκτός αν το γνωστικό τους αντικείμενο είναι εξαιρε-

τικής και αδιαμφισβήτητης ιδιαιτερότητας για το οποίο δεν είναι δυνατή ή συνήθως η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής. Η Ε.Δ.Ε. αξιολογεί τις ανάγκες του Δ.Π.Μ.Σ. σε διδακτικό προσωπικό και, εφόσον τα υφιστάμενα μέλη ΔΕΠ, Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε. Τ.Ε.Π., αφυπηρετήσαντα μέλη ΔΕΠ και οι διδάσκοντες σύμφωνα με το π.δ. 407/1980 (Α' 112) ή το άρθρο 19 του ν. 1404/1983 (Α' 173) ή την παρ. 7 του άρθρου 29 του ν. 4009/2011, δεν επαρκούν, με αιτιολογημένη απόφασή της αποφασίζει την ανάθεση διδακτικού έργου σε μέλη ΔΕΠ άλλων Τμημάτων του ιδίου Α.Ε.Ι. ή την πρόσκληση μελών ΔΕΠ άλλων Α.Ε.Ι. ή ερευνητών από ερευνητικά κέντρα του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258), συμπεριλαμβανομένων των ερευνητικών κέντρων της Ακαδημίας Αθηνών και του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών ή νέες προσλήψεις/ συμβάσεις σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις. Με απόφαση της Ε.Δ.Ε., η οποία λαμβάνεται ύστερα από εισήγηση του Δ.Δ.Π.Μ.Σ., καλούνται από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή, ως επισκέπτες, καταξιωμένοι επιστήμονες που έχουν θέση ή προσόντα καθηγητή ή ερευνητή σε ερευνητικό κέντρο, ή επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους με εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Δ.Π.Μ.Σ., για την κάλυψη εκπαιδευτικών αναγκών του Δ.Π.Μ.Σ. Επικουρικό έργο μπορούν να ασκούν Υποψήφιοι Διδάκτορες. Η ανάθεση της διδασκαλίας μεταπτυχιακού μαθήματος που περιλαμβάνεται στο Πρόγραμμα Σπουδών (ΠΣ) του Δ.Π.Μ.Σ. γίνεται από τη ΣΕ και μπορεί να περιλαμβάνει περισσότερα του ενός μέλη ΔΕΠ. Εξ' αυτών, ένα μέλος ΔΕΠ προτείνεται από τη ΣΕ ως Συντονιστής (ΣΜ). Εκτός του συντονισμού της διδασκαλίας, ο ΣΜ μπορεί να εισηγείται τη συμμετοχή στη διδασκαλία και άλλων διδασκόντων με τα τυπικά προσόντα που προαναφέρθηκαν. Σε κάθε περίπτωση έχει την ευθύνη της ομαλής διεκπεραίωσης του μαθήματος, της επικοινωνίας με την Γραμματεία, της ενημέρωσης της ΣΕ, της παροχής στοιχείων σχετικών με το μάθημα, του ελέγχου και της τήρησης του απουσιολογίου και του βαθμολογίου. Στις υποχρεώσεις των διδασκόντων περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων η περιγραφή του μαθήματος ή των διαλέξεων, η παράθεση σχετικής βιβλιογραφίας, ο τρόπος εξέτασης του μαθήματος, η επικοινωνία με τους/τις μεταπτυχιακούς/κες φοιτητές/τριες. Καθήκοντα ΕΚ μπορούν να αναλάβουν μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, τα οποία δραστηριοποιούνται στο ευρύτερο επιστημονικό πεδίο του Δ.Π.Μ.Σ. και όποια άλλα μέλη ΔΕΠ έχουν ανάθεση διδασκαλίας σε αυτό.

Άρθρο 4

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

4.1 Για την εισαγωγή ΜΦ διενεργείται προκήρυξη (Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος) με εισήγηση της ΣΕ και απόφαση της Ε.Δ.Ε. του Δ.Π.Μ.Σ. κάθε ακαδημαϊκό έτος μέχρι το τέλος Ιουλίου με καταληκτική ημερομηνία υποβολής αιτήσεων και δικαιολογητικών το αργότερο εντός του Σεπτεμβρίου του τρέχοντος έτους. Η δημοσίευση της προκήρυξης γίνεται από το Πανεπιστήμιο Πατρών με ευθύνη του Τμήματος, ενώ το

σχετικό κόστος βαρύνει το Δ.Π.Μ.Σ. Με εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής και απόφαση της Ε.Δ.Ε. ορίζονται κάθε έτος οι Επιτροπές Αξιολόγησης Υποψηφίων, (μία για κάθε ειδικευση) οι οποίες απαρτίζονται από (τρία) 3 μέλη του κάθε Τμήματος. Το έργο των ΕΑΥ συντονίζεται από τον Δ.Δ.Π.Μ.Σ. Η επιλογή ολοκληρώνεται μέχρι την 15η Οκτωβρίου. Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά περιλαμβάνονται στο Παράρτημα 1, καθώς και στην προκήρυξη κάθε έτους. Οι υποψήφιοι υποβάλλουν την αίτησή τους στη Γραμματεία του Τμήματος Νοσηλευτικής.

4. Στο Δ.Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Λογοθεραπείας στην ειδικευση Λογοθεραπείας, πτυχιούχοι Νοσηλευτικής στην ειδικευση Νοσηλευτικής και πτυχιούχοι Φυσικοθεραπείας στην ειδικευση Φυσικοθεραπείας. Οι υποψήφιοι είναι πτυχιούχοι (Πανεπιστημίου, ΤΕΙ), Τμημάτων Επιστημών Υγείας Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή αναγνωρισμένων ομοταγών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής. Αίτηση μπορούν να υποβάλλουν και τελειόφοιτοι των παραπάνω Τμημάτων Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι. της ημεδαπής, υπό την προϋπόθεση ότι θα έχουν προσκομίσει Βεβαίωση Περάτωσης των Σπουδών τους το αργότερο μια ημέρα πριν από την ημερομηνία συνεδρίασης της ΕΑΥ του Δ.Π.Μ.Σ. προς επικύρωση του πίνακα των επιτυχόντων. Στην περίπτωση αυτή αντίγραφο του πτυχίου ή του διπλώματός τους προσκομίζεται πριν από την ημερομηνία έναρξης του προγράμματος. Σε κάθε περίπτωση, οι επιλεγέντες θα πρέπει να προσκομίσουν όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά μέχρι τη λήξη των εγγραφών.

4.3 Ο μέγιστος αριθμός μεταπτυχιακών φοιτητών ανά διδάσκοντα ορίζεται σε πέντε (βλέπε άρθρο 45 παρ. 1β του ν. 4485/2017) Ο αριθμός των εισακτέων ορίζεται κατ' ανώτατο όριο στους τριάντα (30). Τα μέλη των κατηγοριών Ε.Ε.Π., καθώς και Ε.ΔΙ.Π. και Ε. Τ.Ε.Π. που πληρούν τις προϋποθέσεις του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 34 του ν. 4485/2017, μπορούν μετά από αίτησή τους να εγγραφούν ως υπεράριθμοι, και μόνο ένας κατ' έτος και ανά Δ.Π.Μ.Σ., μόνο σε Δ.Π.Μ.Σ. που οργανώνεται σε Τμήμα του Ιδρύματος όπου υπηρετούν, το οποίο είναι συναφές με το αντικείμενο του τίτλου σπουδών και του έργου που επιτελούν στο οικείο Ίδρυμα. Η ειδικευση της Φυσικοθεραπείας πρέπει να έχει τουλάχιστον 7 φοιτητές για να λειτουργήσει.

4.4 Η επιλογή των υποψηφίων γίνεται με συνυπολογισμό των παρακάτω κριτηρίων, το καθένα από τα οποία αποδίδει συγκεκριμένο αριθμό μορίων:

α) Βαθμός πτυχίου: στρογγυλοποίηση στο πρώτο δεκαδικό ψηφίο x 5 μόρια.

β) Αναγνωρισμένος τίτλος γλωσσομάθειας που πιστοποιεί την άριστη (Γ2/C2) γνώση της ξένης (αγγλικής) γλώσσας (όπως αυτοί ορίζονται από το άρθρο 1 του π.δ. 146/2007, την παρ. 1 του άρθρου 1 του π.δ. 116/2006 και τον Α.Σ.Ε.Π.: 5 μόρια. γ) Μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών και διδακτορικό δίπλωμα σε γνωστικό αντικείμενο επιστημών υγείας: 0-5 μόρια.

δ) Επιστημονική δραστηριότητα του υποψηφίου (δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά, συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα, ανακοινώσεις σε συνέδρια)

σε γνωστικό αντικείμενο επιστημών υγείας: ποιοτική αξιολόγηση από την ΕΑΥ από 0-5 μόρια.

ε) Προηγηθείσα επαγγελματική εμπειρία του υποψηφίου συναφής με την Αποκατάσταση: από 0,5 μόρια ανά έτος για τα πρώτα 10 έτη.

στ) Συνέντευξη του υποψηφίου ενώπιον της ΕΑΥ: ποιοτική αξιολόγηση από 0-30 μόρια. Στην Συνέντευξη του υποψηφίου συνυπολογίζονται: (i) η εκτίμηση της προσωπικότητάς του, (ii) η αποτίμηση της πιθανής ερευνητικής δραστηριότητάς του, (iii) η ποιότητα των απαιτούμενων δύο συστατικών επιστολών.

4.5 Οι Επιτροπές Αξιολόγησης Υποψηφίων με βάση τα προηγούμενα κριτήρια καταρτίζουν πίνακα αξιολογικής σειράς των επιτυχόντων, ο οποίος (με τη σύμφωνη γνώμη της Συντονιστικής Επιτροπής) επικυρώνεται από την Ε.Δ.Ε. του Δ.Π.Μ.Σ. Οι υποψήφιοι κατατάσσονται σε σειρά σύμφωνα με τη βαθμολογία που συγκεντρώνουν. Από τους υποψήφιους που θα συγκεντρώνουν τουλάχιστον συνολική βαθμολογία 60 μορίων και άνω, θα επιλέγονται αυτοί που θα συγκεντρώνουν το υψηλότερο σύνολο μονάδων. Οι υπόλοιποι χαρακτηρίζονται ως επιλαχόντες και μπορούν να καταλάβουν θέση στο Δ.Π.Μ.Σ. εάν αρνηθεί(ούν) την εγγραφή ένας ή περισσότεροι από τους επιλεχθέντες. Σε περίπτωση ισοβαθμίας εάν καλυφθούν οι θέσεις, θα προηγηθούν αυτοί που έχουν μεγαλύτερο βαθμό πτυχίου. Εάν δεν έχουν καλυφθεί οι θέσεις, γίνονται δεκτοί όλοι οι ισοβαθμούμενοι.

Άρθρο 5 ΕΓΓΡΑΦΕΣ - ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ/ ΑΣΚΗΣΕΩΝ - ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ

5.1 Η εγγραφή των εισακτέων ΜΦ κάθε έτους γίνεται από 15 Οκτωβρίου έως 15 Νοεμβρίου σε προθεσμίες που ορίζονται από την Ε.Δ.Ε. Η εγγραφή γίνεται ηλεκτρονικά στο portal https://matrix.upatras.gr/sap/bc/webdynpro/sap/zups_pg_adm. Για λόγους εξαιρετικής ανάγκης, είναι εφικτή η εγγραφή εντός μηνός από τη λήξη της προθεσμίας, με απόφαση της Ε.Δ.Ε., μετά από αιτιολογημένη αίτηση του ενδιαφερομένου.

5.2 Οι ΜΦ υποχρεούνται να ανανεώνουν την εγγραφή τους ανά εξάμηνο. Η ανανέωση γίνεται με αίτηση μέσα σε προθεσμίες που ορίζονται από τη Ε.Δ.Ε. Οι ανανεώσεις εγγραφών στον κύκλο του Δ.Π.Μ.Σ. θα πραγματοποιούνται δύο (2) φορές το χρόνο στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου.

5.3 Αναστολή φοίτησης μπορεί να γίνει για ορισμένο χρόνο, που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δώδεκα μήνες, για αποδεδειγμένα σοβαρούς λόγους, μετά από απόφαση της Ε.Δ.Ε, η οποία λαμβάνεται κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερομένου μεταπτυχιακού φοιτητή. Κατά την διάρκεια της αναστολής φοίτησης αίρονται όλες οι παροχές, οι οποίες ανακτώνται κατόπιν νέας αιτήσεως του ενδιαφερομένου. Τα εξάμηνα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετρώνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης. (βλ. παρ. 3 του άρθρου 33 του ν. 4485/2017).

5.4 Δύναται και μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις (ενδεικτικά: ασθένεια, φόρτος εργασίας, σοβαροί οικογενειακοί λόγοι, στράτευση, λόγοι ανωτέρας βίας) να χορηγείται παράταση σπουδών και μέχρι ένα έτος, κατόπιν αιτιολογημένης απόφασης της Ε.Δ.Ε.

5.5 Φοιτητής, που δεν ανανέωσε την εγγραφή του και δεν παρακολούθησε μαθήματα ή δεν διεξήγαγε έρευνα για δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα, χάνει τη ιδιότητα του μεταπτυχιακού φοιτητή και διαγράφεται από τα μητρώα του Δ.Π.Μ.Σ.

5.6 Η Συντονιστική Επιτροπή ύστερα από αίτηση του υποψηφίου, στην οποία αναγράφεται η προτεινόμενη θεματική περιοχή της διπλωματικής εργασίας και ο προτεινόμενος επιβλέπων, ορίζει τον επιβλέποντα αυτής με τη σύμφωνη γνώμη του και εισηγείται στη Ε.Δ.Ε. την τριμελή εξεταστική επιτροπή για την έγκριση της εργασίας, ένα από τα μέλη της οποίας είναι και ο επιβλέπων (άρθρο 34 παρ. 4 ν. 4485/2017, βλέπε άρθρα 6.4 και 7 του παρόντος).

5.7 Οι όροι φοίτησης που περιλαμβάνονται στον Κανονισμό Σπουδών του Δ.Π.Μ.Σ. γίνονται αποδεκτοί από κάθε υποψήφιο με την εγγραφή του. Ο υποψήφιος, πριν εγγραφεί, λαμβάνει γνώση αυτού του Κανονισμού από τη Γραμματεία του Δ. Π.Μ.Σ, και το δικτυακό τόπο <https://rehabsciences.upatras.gr>

Άρθρο 6 ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΤΟΥ Δ.Π.Μ.Σ.

6.1 Διάρκεια και διάρθρωση Σπουδών - Διδακτικό ημερολόγιο

Η ελάχιστη διάρκεια σπουδών είναι τρία (3) ακαδημαϊκά εξάμηνα, συμπεριλαμβανομένου του χρόνου εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας (ΔΕ), σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Η ανώτατη διάρκεια φοίτησης δεν μπορεί να υπερβαίνει το διπλάσιο του χρόνου της κανονικής διάρκειας φοίτησης, όπως αυτή ορίζεται στην απόφαση ίδρυσης εκάστου Δ.Π.Μ.Σ. Ως εκ τούτου, η ανώτατη διάρκεια φοίτησης στο Δ.Π.Μ.Σ. ανέρχεται στα έξι (6) εξάμηνα. Δυνατότητα μερικής φοίτησης για εργαζόμενους φοιτητές και σε εξαιρετικές περιπτώσεις και για μη εργαζόμενους φοιτητές παρέχεται από τη Ε.Δ.Ε. κατόπιν αίτησης του μεταπτυχιακού φοιτητή και κατάθεση των σχετικών δικαιολογητικών. Η διάρκεια της μερικής φοίτησης δεν μπορεί να υπερβαίνει το διπλάσιο της ελάχιστης διάρκειας φοίτησης. Η διδασκαλία και οι εξετάσεις του πρώτου διδακτικού και του δεύτερου διδακτικού εξαμήνου ορίζονται σύμφωνα με το ακαδημαϊκό ημερολόγιο όπως αυτό ορίζεται από τη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου. Το ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων/ ασκήσεων και εξετάσεων κάθε εξαμήνου καταρτίζεται και ανακοινώνεται από τη ΣΕ τουλάχιστον ένα δεκαήμερο πριν από την έναρξη του εξαμήνου.

6.2 Μαθήματα

Οι ΜΦ υποχρεούνται να παρακολουθήσουν ανελλιπώς και να εξεταστούν επιτυχώς σε όλα τα μαθήματα της ειδίκευσης στην οποία επιλέχθηκαν. Το σύνολο των Πιστωτικών Μονάδων (ECTS) που απαιτούνται για την απόκτηση του ΔΜΣ ανέρχεται σε ενενήντα (90). Η κατανομή των μαθημάτων Δ.Π.Μ.Σ. παρουσιάζεται στον Πίνακα 1.

Πίνακας 1.

Κωδικός	Π.Μ.	Α' Εξάμηνο
		Υποχρεωτικά Μαθήματα - Γενικής Κατεύθυνσης
REHG-101	8	Μεθοδολογία Έρευνας στις Επιστήμες Υγείας και Συγγραφή επιστημονικής εργασίας
REHG-102	7	Διεπιστημονική Προσέγγιση στις Επιστήμες Αποκατάστασης
REHG-103	7	Βιοστατιστική
		Υποχρεωτικά Μαθήματα - ειδικότητας
REHSLT-110	8	Προηγμένα κλινικά θέματα λογοθεραπείας
REHN-110	8	Εισαγωγή στη Νοσηλευτική Αποκατάσταση
REHPT-110	8	Προηγμένα Θέματα Φυσικοθεραπευτικής Αποκατάστασης
Σύνολο Α' εξαμήνου	30	
		Β' Εξάμηνο
		Υποχρεωτικά Μαθήματα - Γενικής Κατεύθυνσης
REHG-201	12	Τεκμηριωμένη κλινική πρακτική
		Ειδίκευση Λογοθεραπεία - κατά επιλογήν υποχρεωτικά που είναι διαθέσιμα να επιλεχθούν ¹ (επιλογή 3 μαθημάτων)
REHSLT-210	6	Νευρογενείς Διαταραχές Ομιλίας
REHSLT-211	6	Νευρογενείς Διαταραχές Λόγου και Επικοινωνίας
REHSLT-212	6	Διαταραχές Φωνής
REHSLT-213	6	Διαταραχές Κατάποσης (Δυσφαγία)
REHSLT-214	6	Λόγος και νόηση
REHSLT-215	6	Νέες τεχνολογίες στη λογοθεραπεία
Σύνολο	18	
		Ειδίκευση Νοσηλευτικής
REHN-210	3	Αποκατάσταση Χρόνιων Νοσημάτων
REHN-211	4	Ζητήματα Ηθικής και Δεοντολογίας στις Επιστήμες Αποκατάστασης
REHN-212	3	Διοίκηση και Οργάνωση Μονάδας Αποκατάστασης
REHN-213	4	Ολοκληρωμένη Φροντίδα Υγείας: εστίαση στη ΠΦΥ και ομάδα υγείας
REHN-214	4	Διαχείριση χρόνιου πόνου
Σύνολο	18	
		Ειδίκευση Φυσικοθεραπείας
REHPT-210	8	Κλινική Διαχείριση Σπονδυλικής Στήλης
REHPT-211	5	Νευροαποκατάσταση
REHPT-212	5	Ειδικά Θέματα Φυσικοθεραπευτικής Αποκατάστασης
Σύνολο	18	
Σύνολο Β' εξαμήνου	30	
		Γ' Εξάμηνο
REHG-301	30	Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία
Γενικό Σύνολο	90	

¹ τα μαθήματα στη ειδίκευση λογοθεραπείας που θα προσφερθούν εξαρτάται από τον αριθμό των ΜΦ που θα επιλέξουν το κάθε μάθημα.

Η παρουσίαση και εξέταση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας (ΜΔΕ) πραγματοποιείται εφ' όσον ο μεταπτυχιακός φοιτητής έχει εξεταστεί επιτυχώς στα απαιτούμενα μαθήματα και έχει ολοκληρώσει τις υποχρεώσεις του σε σεμινάρια και εργαστήρια που απαιτούνται για τη λήψη της ΜΔΕ όπως καθορίζονται στα περιγράμματα

μαθημάτων. Με πρόταση της Ε.Δ.Ε. και έγκριση της Συγκλήτου του ιδρύματος μπορεί να γίνεται τροποποίηση του προγράμματος των μαθημάτων και ανακατανομή μεταξύ των εξαμήνων. Διδάσκοντες στο Δ.Π.Μ.Σ. δύνανται να είναι σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παρ. 1, 2, 5 και 6 του άρθρου 36 του ν. 4485/2017. Σε κάθε περίπτωση, απαγορεύεται η διδασκαλία μαθημάτων με μέσα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης σε ποσοστό μεγαλύτερο του τριάντα πέντε τοις εκατό (35%). Τα μαθήματα θα διδάσκονται στην ελληνική και, εφ' όσον κρίνεται σκόπιμο, στην αγγλική γλώσσα.

6.3 Παρακολούθηση μαθημάτων

Η παρακολούθηση της διδασκαλίας των μαθημάτων και των ασκήσεων (εργαστηριακών, κ.λπ.) είναι υποχρεωτική. Σε περίπτωση που συντρέχουν εξαιρετικώς σοβαροί και τεκμηριωμένοι λόγοι αδυναμίας παρακολούθησης των μαθημάτων και συμμετοχής των μεταπτυχιακών φοιτητών στις προβλεπόμενες υπό του προγράμματος ασκήσεις, είναι δυνατόν να δικαιολογηθούν απουσίες, ο μέγιστος αριθμός των οποίων δεν μπορεί να υπερβεί το 1/6 των μαθημάτων ή των ασκήσεων που πραγματοποιήθηκαν. Στο τέλος κάθε εξαμήνου γίνεται εξέταση στα μαθήματα του αντίστοιχου εξαμήνου. Ο τρόπος εξέτασης καθορίζεται από τους διδάσκοντες. Σε περίπτωση που ΜΦ λόγω απουσιών δεν παρακολούθησε επαρκώς μάθημα, τότε είναι υποχρεωμένος/η να το επαναλάβει. Τα μαθήματα-εργαστήρια πραγματοποιούνται στο Πανεπιστήμιο Πατρών.

6.4 Βαθμολογία - Εξετάσεις - Ορισμός Ε.Κ. και Τ.Ε.Ε.

Η επίδοση σε κάθε μάθημα αξιολογείται από τον/ους διδάσκοντα/ες και βαθμολογείται με την ισχύουσα, για τους προπτυχιακούς φοιτητές, κλίμακα βαθμολογίας. Συγκεκριμένα, οι βαθμοί που δίδονται, κυμαίνονται από μηδέν (0) μέχρι δέκα (10) με διαβαθμίσεις της ακέρατης ή μισής μονάδας. Προβιβάσιμοι βαθμοί είναι το 5 και οι μεγαλύτεροί του. Η βαθμολογία αποστέλλεται στη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ. εντός είκοσι ημερών από το πέρας της εξεταστικής περιόδου. Στα πιστοποιητικά βαθμολογίας, που χορηγούνται από την Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ., αναγράφονται αναλυτικώς όλοι οι προβιβάσιμοι βαθμοί. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές δύνανται να εξεταστούν στα μαθήματα και των δύο εξαμήνων, πριν την έναρξη του χειμερινού διδακτικού εξαμήνου. Η εξεταστική περίοδος ορίζεται στις δύο (2) εβδομάδες. Η παραπάνω εξέταση είναι επαναληπτική των μαθημάτων των αντίστοιχων εξαμήνων. Σε περίπτωση αποτυχίας σε μάθημα ή υπέρβασης του ορίου απουσιών, ο μεταπτυχιακός φοιτητής είναι υποχρεωμένος να επαναλάβει την παρακολούθησή του. Σε περίπτωση δεύτερης αποτυχίας σε μάθημα, στην οποία δεν προσμετράται η τυχόν αποτυχία σε εξέταση μαθήματος κατά την επαναληπτική εξέταση πριν από την έναρξη του χειμερινού εξαμήνου, ο μεταπτυχιακός φοιτητής διαγράφεται από το Πρόγραμμα, μετά από απόφαση της Ε.Δ.Ε. Σε περίπτωση δεύτερης αποτυχίας στο τελευταίο μάθημα, με το οποίο ο φοιτητής ολοκληρώνει τις υποχρεώσεις του στο Δ.Π.Μ.Σ., μετά από αίτηση του φοιτητή, δίνεται η δυνατότητα επανεξέτασής του από Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή, η οποία θα ορίζεται

με απόφαση της Ε.Δ.Ε. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος της εξέτασης διδασκων. Για κάθε ΜΦ ορίζεται από τη Ε.Δ.Ε., μετά από πρόταση της ΣΕ, ένα μέλος ΔΕΠ ως Επιβλέπων Καθηγητής (ΕΚ), με τη σύμφωνη γνώμη και του ίδιου. Η ΣΕ και ο ΕΚ έχουν την ευθύνη της παρακολούθησης και του ελέγχου της πορείας των σπουδών του μεταπτυχιακού φοιτητή (βλέπε και άρθρα 5, 6 και 7 του παρόντος). Για την εξέταση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, ορίζεται από τη Ε.Δ.Ε., ΤΕΕ, στην οποία συμμετέχουν ο επιβλέπων και δύο (2) άλλα μέλη ΔΕΠ ή ερευνητές των βαθμίδων Α', Β' ή Γ', οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος και ανήκουν στην ίδια ή συγγενή ειδικότητα με αυτή, στην οποία εκπονήθηκε η εργασία. Η διαδικασία της εξέτασης της ΜΔΕ περιλαμβάνει ημίωρη δημόσια παρουσίαση της ΜΔΕ από τον ΜΦ και δημόσια εξέτασή του από την ΤΕΕ. Η έγκριση της διπλωματικής εργασίας μπορεί να ληφθεί και με τη σύμφωνη γνώμη μόνο των δύο μελών της ΤΕΕ, τα οποία και βαθμολογούν. Σε περίπτωση αποτυχίας στην εξέταση της ΜΔΕ, ο φοιτητής μπορεί να επανεξετασθεί για μια ακόμη φορά, όχι νωρίτερα από τρεις μήνες, ούτε αργότερα από έξι, από την προηγούμενη εξέταση. Σε περίπτωση δεύτερης αποτυχίας ο φοιτητής διαγράφεται από το Πρόγραμμα μετά από απόφαση της Ε.Δ.Ε. Για την απονομή του ΔΜΣ, απαιτείται προαγωγικός βαθμός σε όλα τα μεταπτυχιακά μαθήματα και στη ΜΔΕ. Αν η εν λόγω προϋπόθεση δεν επιτευχθεί μέσα στην προβλεπόμενη προθεσμία, ο μεταπτυχιακός φοιτητής δικαιούται απλού πιστοποιητικού επιτυχούς παρακολούθησης των μαθημάτων, όπου έλαβε προαγωγικό βαθμό και αποχωρεί.

Άρθρο 7

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Για την εκπόνηση και συγγραφή της ΜΔΕ ισχύουν οι όροι συγγραφής και δημοσιοποίησης διπλωματικών εργασιών του Πανεπιστημίου Πατρών στο Παράρτημα 3 του παρόντος.

7.1 Εκπόνηση Διπλωματικής Εργασίας

Η επιλογή της ΜΔΕ ξεκινά από τον ορισμό του ΕΚ (βλέπε άρθρο 6.4), ο οποίος θα ορίσει τη θεματική ενότητα του ΔΜΣ και θα συντονίσει τα σεμινάρια που υποχρεούται να δώσει ο ΜΦ. Στο γ' εξάμηνο σπουδών, ο ΕΚ θα εισηγηθεί στη ΣΕ το θέμα της Μ.Δ.Ε. και την τριμελή εξεταστική επιτροπή της ΜΔΕ (βλέπε και άρθρα 5.6 και 6.4 του παρόντος).

7.2 Συγγραφή διπλωματικής εργασίας

Θέματα που αφορούν στη συγγραφή της ΜΔΕ, όπως π.χ. γλώσσα, γραμματοσειρά, οδηγίες για την περίληψη, το περιεχόμενο, τη διάρθρωση και τον τρόπο παρουσίασης της εργασίας, ζητήματα βιβλιογραφίας, κ.λπ., παρατίθενται στο Παράρτημα 2 του παρόντος κανονισμού. Η ολοκληρωμένη ΜΔΕ συνοδεύεται από δήλωση του/της ΜΦ, στην οποία θα δηλώνεται υπευθύνως ότι: α. ακολούθησε πιστά όλους τους κανόνες της επιστημονικής δεοντολογίας, και β. η εργασία του δεν αποτελεί προϊόν λογοκλοπής, αλλά έρευνας, στην οποία συμμετείχε ενεργά (βλέπε Παράρτημα 3 του παρόντος).

7.3 Παρουσίαση διπλωματικής εργασίας

Η παρουσίαση γίνεται ενώπιον της ΤΕΕ, η οποία ορίζεται από τη Ε.Δ.Ε. Η βαθμολόγηση της ΜΔΕ στηρίζεται στην αξιολόγηση των πειραματικών διεργασιών που πραγματοποιήθηκαν, των αποτελεσμάτων που λήφθηκαν, των συμπερασμάτων που εξήχθησαν, την παρουσίαση της ΜΔΕ και συνολικά την επιστημονική κατάρτιση του ΜΦ. Μετά την παρουσίαση καταρτίζεται πρακτικό το οποίο υπογράφεται από την ΤΕΕ. Το πρακτικό παρουσιάζει και το βαθμολόγιο, υπογεγραμμένο από την Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή υποβάλλεται στη Γραμματεία του Τμήματος. Η καταχώριση της βαθμολογίας στο ψηφιακό άλμα γίνεται από τον Επιβλέποντα. Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, εφόσον εγκριθεί από την εξεταστική επιτροπή, αναρτάται υποχρεωτικά στο Ιδρυματικό Αποθετήριο ΝΗΜΕΡΤΗΣ.

Άρθρο 8

ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ-ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΜΦ

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές ενθαρρύνονται να παρακολουθούν και να συμβάλλουν ενεργά στις επιστημονικές και γενικότερα ακαδημαϊκές εκδηλώσεις που διοργανώνονται από το Δ.Π.Μ.Σ., το Τμήμα Λογοθεραπείας, το Τμήμα Νοσηλευτικής, το Τμήμα Φυσικοθεραπείας ή το Πανεπιστήμιο Πατρών και δύναται να συνεπικουρούν στην εκπαίδευση των προπτυχιακών φοιτητών και επιτήρηση των εξετάσεων. Όσοι μεταπτυχιακοί φοιτητές εκπονούν την διπλωματική τους εργασία σε ερευνητικά κέντρα εκτός του Ιδρύματος, έχουν τις ίδιες υποχρεώσεις με τους μεταπτυχιακούς φοιτητές που εκπονούν την διπλωματική εργασία τους στο Τμήμα Νοσηλευτικής.

Άρθρο 9

ΑΠΟΝΟΜΗ ΚΑΙ ΒΑΘΜΟΣ ΔΜΣ

9.1 Προϋποθέσεις Απονομής ΔΜΣ

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής ολοκληρώνει τις σπουδές του και λαμβάνει το πτυχίο/δίπλωμα μεταπτυχιακών σπουδών, όταν εκπληρώσει όλες τις, υπό του Προγράμματος και του Εσωτερικού Κανονισμού λειτουργίας για τις Μεταπτυχιακές Σπουδές του Πανεπιστημίου Πατρών, προβλεπόμενες υποχρεώσεις. Το ΔΜΣ δεν απονέμεται σε φοιτητή του οποίου ο τίτλος σπουδών πρώτου κύκλου από ίδρυμα της αλλοδαπής δεν έχει αναγνωριστεί από το Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης - Δ.Ο.Α. Τ.Α.Π., σύμφωνα με τον ν. 3328/2005 (Α' 80).

9.2 Υπολογισμός βαθμού ΔΜΣ

Ο βαθμός του ΜΔΕ υπολογίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της υπ' αρ. Φ5/89656/Β3/2007 (Β' 1466) «Εφαρμογή του Συστήματος Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων». Κατά συνέπεια ο βαθμός ΜΔΕ υπολογίζεται με συντελεστή βαρύτητας ίσο με τον ακριβή αριθμό των πιστωτικών μονάδων ECTS κάθε μαθήματος, σύμφωνα με την παρακάτω εξίσωση: Βαθμός ΜΔΕ = (Βαθμός Μαθήματος 1 x ECTS Μαθήματος 1 + Βαθμός Μαθήματος 2 x ECTS Μαθήματος 2 + ... + Βαθμός Εργασίας x ECTS Εργασίας) / Συνολικός Αριθμός ECTS του ΔΜΣ. Ο βαθμός του ΔΜΣ πιστοποιεί την επιτυχή αποπεράτωση των σπουδών του Μ.Φ. Στα απονεμόμενα ΔΜΣ

αναγράφεται χαρακτηρισμός Καλώς, Λίαν Καλώς, Άριστα που αντιστοιχεί σε:

- «Άριστα» από 8,50 έως 10
- «Λίαν Καλώς» από 6,50 έως 8,49
- «Καλώς» από 5 έως 6,49

Η απονομή των τίτλων ΔΜΣ εγκρίνεται από τη Ε.Δ.Ε.

9.3 Απαραίτητα δικαιολογητικά

Για την απονομή του τίτλου του ΔΜΣ είναι προϋπόθεση η κατάθεση στη Γραμματεία των δικαιολογητικών που περιγράφονται στο Παράρτημα 4 του παρόντος.

9.4 Τελετουργικό Απονομής ΔΜΣ

Ο φοιτητής που ολοκλήρωσε επιτυχώς τις σπουδές του, ορκίζεται ενώπιον του Πρυτάνεως και του Προέδρου του Τμήματος, σε δημόσια τελετή, που γίνεται μετά τη λήξη εκάστης εξεταστικής περιόδου, σε ημέρα και ώρα που ορίζεται από τον πρύτανη σε συνεργασία με τους Προέδρους των Τμημάτων. Ο όρκος δεν αποτελεί συστατικό στοιχείο της επιτυχούς αποπεράτωσης των σπουδών, είναι όμως αναγκαία προϋπόθεση για τη χορήγηση του τίτλου.

Πριν από την ορκωμοσία μπορεί να χορηγείται βεβαίωση επιτυχούς αποπεράτωσης των σπουδών.

Άρθρο 10

ΛΟΓΟΚΛΟΠΗ

Ο/Η μεταπτυχιακός/η φοιτητής/τρια υποχρεούται να αναφέρει με τον ενδεδειγμένο τρόπο αν χρησιμοποίησε το έργο και τις απόψεις άλλων. Η αντιγραφή θεωρείται σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα. Λογοκλοπή θεωρείται η αντιγραφή εργασίας κάποιου/ας άλλου/ης, καθώς και η χρησιμοποίηση εργασίας άλλου/ης - δημοσιευμένης ή μη - χωρίς τη δέουσα αναφορά. Η αντιγραφή οποιουδήποτε υλικού τεκμηρίωσης, ακόμη και από μελέτες του/της ιδίου/ας του/της υποψηφίου/ας, χωρίς σχετική αναφορά, μπορεί να στοιχειοθετήσει απόφαση της Ε.Δ.Ε. για διαγραφή του/της. Στις παραπάνω περιπτώσεις, η Ε.Δ.Ε. μπορεί να αποφασίσει τη διαγραφή του/της, αφού προηγουμένως του δοθεί η δυνατότητα να εκθέσει, προφορικά ή γραπτώς, τις απόψεις του επί του θέματος. Οποιοδήποτε παράπτωμα ή παράβαση ακαδημαϊκής δεοντολογίας παραπέμπεται για αντιμετώπιση του προβλήματος στη Ε.Δ.Ε. Ως παραβάσεις θεωρούνται και τα παραπτώματα της αντιγραφής ή της λογοκλοπής και γενικότερα κάθε παράβαση των διατάξεων περί πνευματικής ιδιοκτησίας από μεταπτυχιακό/η φοιτητή/τρια κατά τη συγγραφή εργασιών στο πλαίσιο των μαθημάτων ή την εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας, με βάση τα ισχύοντα και τις σχετικές αποφάσεις της Συγκλήτου.

Άρθρο 11

ΦΟΙΤΗΤΙΚΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται για τους φοιτητές του πρώτου κύκλου σπουδών, πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων.

11.1 Γενικά

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές που δεν έχουν άλλη ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη, δικαιούνται πλήρη ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περί-

θαλψη στο Εθνικό Σύστημα Υγείας (Ε.Σ.Υ.) με κάλυψη των σχετικών δαπανών από τον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.).

11.2 Τέλη φοίτησης

Το Δ.Π.Μ.Σ. προβλέπει για τη λειτουργία του τέλη φοίτησης, το ύψος των οποίων καθορίζεται στα 1,800€. Η καταβολή των διδάκτρων γίνεται σε τρεις ισόποσες δόσεις, η πρώτη με την εγγραφή κάθε μεταπτυχιακού φοιτητή και οι επόμενες με κάθε ανανέωση της εγγραφής στα επόμενα εξάμηνα.

11.3. Δωρεάν Φοίτηση

Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές των οποίων το ατομικό εισόδημα, εφόσον διαθέτουν ίδιο εισόδημα, και το οικογενειακό διαθέσιμο ισοδύναμο εισόδημα δεν υπερβαίνουν αυτοτελώς, το μεν ατομικό το εκατό τοις εκατό (100%), το δε οικογενειακό το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα κάθε φορά δημοσιευμένα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.). Η απαλλαγή αυτή παρέχεται για τη συμμετοχή σε ένα μόνο Δ.Π.Μ.Σ. Σε κάθε περίπτωση, οι απαλλασσόμενοι φοιτητές δεν ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών που εισάγονται στο Δ.Π.Μ.Σ. Αν οι δικαιούχοι υπερβαίνουν το ποσοστό αυτό, επιλέγονται με σειρά κατάταξης ξεκινώντας από εκείνους που έχουν το μικρότερο εισόδημα. Η αίτηση απαλλαγής τελών φοίτησης υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο στην ΣΕ ύστερα από την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των φοιτητών στο Δ.Π.Μ.Σ. Σε καμία περίπτωση η οικονομική αδυναμία δεν αποτελεί λόγο μη επιλογής σε Δ.Π.Μ.Σ. Δεν δικαιούνται απαλλαγή όσοι λαμβάνουν υποτροφία από άλλη πηγή.

11.4. Φοιτητικές υποτροφίες

Το πρόγραμμα δύναται να απονέμει υποτροφίες σε ΜΦ, εφ' όσον οι διατιθέμενοι σε αυτήν πόροι το επιτρέπουν, στη βάση αξιοκρατικής επιλογής από τη ΣΕ. Α. με βάση ακαδημαϊκά, αντικειμενικά κριτήρια, όπως: βαθμολογία προηγούμενου εξαμήνου, ιδιαίτερη επίδοση σε μάθημα ή σε πειραματική εργασία, και τυχόν επιστημονικά επιτεύγματα και Β. με βάση κοινωνικά κριτήρια. Η δυνατότητα χορήγησης, τα κριτήρια επιλογής καθώς και ο αριθμός των υποτροφιών θα καθορίζονται με απόφαση της Ε.Δ.Ε.

Άρθρο 12

ΘΕΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ
(άρθρο 15 του ν. 3374/2005)

Το ΔΜΣ συνοδεύεται από παράρτημα διπλώματος στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα, το οποίο, μεταξύ άλλων, περιέχει πληροφορίες και στοιχεία σχετικά με τη διάρκεια και το περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών, τα προσόντα και την ειδίκευση που απέκτησε ο πτυχιούχος και τη βαθμολογία του σύμφωνα με το ευρωπαϊκό σύστημα πιστωτικών μονάδων (ECTS), (εφαρμογή αποφάσεων Συγκλήτου και ισχύουσες διατάξεις σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία).

Άρθρο 13

Διοικητική Υποστήριξη - Υλικοτεχνική Υποδομή

13.1 Η Γραμματειακή και Διοικητική υποστήριξη του Δ.Π.Μ.Σ. και των οργάνων, τα οποία λειτουργούν στο πλαίσιο αυτού, παρέχεται από τη Γραμματεία του Τμήματος Νοσηλευτικής, email: rehabsecr@upatras.gr. Η Διοικητική υποστήριξη του Δ.Π.Μ.Σ. συνίσταται ενδεικτικά στη γραμματειακή εξυπηρέτηση των διοικητικών οργάνων, στην προώθηση διαδικασιών για τη σύνταξη και δημοσίευση προκηρύξεων και για την υποβολή αιτήσεων, στη συγκέντρωση δικαιολογητικών υποψηφίων και εγγραφής τους μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής, στη μηχανογραφημένη σύνταξη καταλόγων εγγεγραμμένων, στην τήρηση μερίδας για κάθε εγγεγραμμένο, στην έκδοση πάσης φύσεως πιστοποιητικών και βεβαιώσεων, στην προώθηση διαδικασιών χορήγησης δανείων, υποτροφιών, δελτίων φοιτητικών εισιτηρίων και λοιπών παροχών προβλεπόμενων υπό των εκάστοτε ισχυουσών διατάξεων, διαδικασιών απονομής τίτλων, στην ενημέρωση βιβλίων και στην παροχή πάσης φύσεως πληροφοριών σχετικά με τη λειτουργία του Προγράμματος.

13.2 Για την υλοποίηση του Δ.Π.Μ.Σ. χρησιμοποιούνται (α) Αίθουσες διδασκαλίας του Πανεπιστημίου Πατρών. (β) Τα εργαστήρια Ηλεκτρονικών υπολογιστών, Ακοολογίας, Τεχνολογίας Ομιλίας, Φωνής και Επαυξητικής Εναλλακτικής Επικοινωνία και την Κλινική Λογοθεραπείας του τμήματος Λογοθεραπείας του Πανεπιστημίου Πατρών, (γ) Τα εργαστήρια Πληροφορικής και Παθολογικής-Χειρουργικής Νοσηλευτικής του τμήματος Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου Πατρών, (δ) Τα εργαστήρια Ανατομίας, Εμβιομηχανικής, Ηλεκτροθεραπείας Ι, Ηλεκτροθεραπείας ΙΙ, Κινησιοθεραπείας, Κινησιολογίας, Μάλαξης, Νευρομυϊκής επανεκπαίδευσης, Ηλεκτρονικών υπολογιστών του τμήματος Φυσικοθεραπείας του Πανεπιστημίου Πατρών (ε) Οι υπηρεσίες δανεισμού που παρέχει η Βιβλιοθήκη και το Κέντρο Πληροφόρησης του Πανεπιστημίου Πατρών.

Άρθρο 14

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Οι διδάσκοντες και το περιεχόμενο όλων των μαθημάτων αξιολογούνται από τους φοιτητές σύμφωνα με το σύστημα αξιολόγησης που ισχύει για το Πανεπιστήμιο Πατρών και βασίζεται στην ανώνυμη συμπλήρωση ερωτηματολογίων, όπως αναλυτικά περιγράφεται παρακάτω. Περαιτέρω, το πρόγραμμα, ως σύνολο, θα αξιολογείται με βάση σειρά δεικτών, ως προς την επιτυχία του. Μεταξύ άλλων, χαρακτηριστικοί δείκτες που θα χρησιμοποιηθούν είναι: (α) η επαγγελματική πορεία των αποφοίτων του (β) το ποσοστό των μεταπτυχιακών φοιτητών που ολοκληρώνουν το πρόγραμμα (γ) ο αριθμός των αιτήσεων (σε ετήσια βάση) για το πρόγραμμα και των τελικά εγγεγραμμένων φοιτητών. Η αποτίμηση από τους Μεταπτυχιακούς Φοιτητές της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου, των μαθημάτων και των διδασκόντων του Δ.Π.Μ.Σ. θα γίνεται με ευθύνη της Ε.Δ.Ε. και τα αποτελέσματά της θα περιλαμβάνονται στην ετήσια έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης, σύμφωνα με την υπάρ-

χουσα μεθοδολογία που εφαρμόζεται με επιτυχία τα τελευταία χρόνια στο Πανεπιστήμιο Πατρών. Κάθε εξάμηνο θα γίνεται εσωτερική αξιολόγηση και στο κλείσιμο της πενταετίας θα πραγματοποιηθεί συνολική εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση, ώστε να διαπιστωθεί είτε η ανάγκη συνέχισης του Δ.Π.Μ.Σ. στην ίδια μορφή είτε η τροποποίηση και βελτίωσή του, ώστε να ανταποκρίνεται στις τότε ανάγκες της επιστήμης, της κοινωνίας και της αγοράς.

Άρθρο 15

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Όσα θέματα δεν ρυθμίζονται στον παρόντα Κανονισμό, θα ρυθμίζονται από τα αρμόδια όργανα σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Άρθρο 16

ΣΥΝΤΜΗΣΕΙΣ

ΕΔΕ = Ειδική Διατμηματική Επιτροπή
 ΜΔΕ = Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία
 Δ.Δ.Π.Μ.Σ. = Διευθυντής Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών
 ΕΑΥ = Επιτροπή Αξιολόγησης Υποψηφίων
 ΕΚ = Επιβλέπων Καθηγητής
 ΔΜΣ = Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
 ΜΦ = Μεταπτυχιακοί Φοιτητές
 Δ.Π.Μ.Σ. = Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
 ΣΕ = Συντονιστική Επιτροπή
 ΤΕΕ = Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή
 Α.Ε.Ι. = Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα
 Ε.Λ.Κ.Ε. = Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας
 Ε.Ε.Π. = Ειδικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό
 Ε.ΔΙ.Π. = Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό
 Ε.Τ.Ε.Π. = Ειδικό Τεχνικό Εργαστηριακό Προσωπικό
 ΒΚΠ = Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης.

Άρθρο 17

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1
 Υποβολή δικαιολογητικών υποψηφιότητας Δ.Π.Μ.Σ.
 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2
 Οδηγίες συγγραφής ΜΔΕ
 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3
 Όροι συγγραφής και δημοσιοποίησης διπλωματικών εργασιών, μεταπτυχιακών εργασιών και διδακτορικών διατριβών στο Πανεπιστήμιο Πατρών
 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4
 Απαραίτητα δικαιολογητικά για την απονομή του τίτλου του ΔΜΣ
 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5
 Πρότυπος Τίτλος Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών
 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1
 Υποβολή δικαιολογητικών υποψηφιότητας Δ.Π.Μ.Σ.
 Απαραίτητα δικαιολογητικά:
 1. Αίτηση μέσω του συνδέσμου:
https://matrix.upatras.gr/sap/bc/webdynpro/sap/zups_pg_adm.

2. Πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας.
 3. Βιογραφικό σημείωμα.
 4. Φωτοτυπία αστυνομικής ταυτότητας.
 5. Αντίγραφο πτυχίου. Σε περίπτωση που οι τίτλοι σπουδών προέρχονται από Πανεπιστήμιο αλλοδαπής, απαιτείται η σχετική βεβαίωση ισοτιμίας και αντιστοιχίας από τον ΔΟΑΤΑΠ.

6. Επιστημονικές δημοσιεύσεις.
 7. Αποδεικτικό ξένης γλώσσας.
 8. Δύο συστατικές επιστολές (θα κατατίθενται στη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ.).

9. Βεβαίωση χρήσης ηλεκτρονικού υπολογιστή.
 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

Οδηγίες συγγραφής ΜΔΕ.

Η ΜΔΕ τυπώνεται σε χαρτί Α4, σε διπλή όψη (μπρος πίσω) και οι σελίδες θερμοκολλούνται. Για την διαμόρφωση του κειμένου της εργασίας, προτείνεται να ακολουθούνται τα ακόλουθα: Χρώμα εξωφύλλου: λευκό. Σελίδα: Α4 (210x297 mm). Περιθώρια: 2,5 εκ. (πάνω), 2,5 εκ. (κάτω), 3 εκ. (αριστερά), 3 εκ. (δεξιά). Διάστιχο (διάστημα γραμμών): 1,5 (line spacing). Αρίθμηση σελίδων: υποσέλιδο, με λατινική αρίθμηση στις εισαγωγικές σελίδες (i, ii, iii, ...), με αραβικούς χαρακτήρες στο κύριο σώμα του κειμένου (1, 2, 3). Επισημαίνεται ότι για την διευκόλυνση των μεταπτυχιακών φοιτητών συνιστάται η εργασία να αποτελείται από δύο αρχεία.

* Το πρώτο αρχείο περιλαμβάνει τα εξώφυλλα (στην ελληνική και αγγλική), την αφιέρωση, τον πρόλογο, τις περιλήψεις (στην ελληνική και αγγλική), πίνακα συντημήσεων όρων και τέλος τα περιεχόμενα. Οι σελίδες αυτού του αρχείου αριθμούνται με λατινικούς αριθμούς (i, ii, iii, ...). Υπόδειγμα του αρχείου διατίθεται μέσω της ιστοσελίδας του Τμήματος.

* Το δεύτερο αρχείο αρχίζει από την Εισαγωγή της ΜΔΕ και περιλαμβάνει όλο το υπόλοιπο μέρος της. Οι σελίδες αυτού του αρχείου αριθμούνται με αραβικούς χαρακτήρες (1, 2, 3, ...). Στοίχιση κειμένου: πλήρης. Γραμματοσειρά: Times New Roman (προαιρετικά), αλλά υποχρεωτικά στο εξώφυλλο για λόγους ομοιομορφίας. Μέγεθος γραμματοσειράς: 12 pt. Πίνακες, Σχήματα, Εικόνες και Διαγράμματα Οι πίνακες, τα σχήματα, οι εικόνες και τα διαγράμματα συνιστάται να υπάρχουν μέσα στο κείμενο και να διαχωρίζονται από το υπόλοιπο κείμενο με κενό 1,5 διάστημα (line spacing). Όλοι οι Πίνακες, τα Σχήματα κ.λπ. συνοδεύονται από επεξηγηματική λεζάντα που κάνει κατανοητό το περιεχόμενό τους, χωρίς να πρέπει κάποιος να ανατρέξει στο κείμενο για να καταλάβει τι παρουσιάζουν. Η επεξηγηματική λεζάντα προηγείται του πίνακα, ενώ η λεζάντα των σχημάτων, εικόνων κ.λπ. ακολουθεί, δηλ. βρίσκεται μετά από αυτά. Συνηθίζεται η γραμματοσειρά της λεζάντας να είναι ίδια με την γραμματοσειρά του κειμένου αλλά μία μονάδα μικρότερη. Προτείνεται το διάστημα μεταξύ των γραμμών στη λεζάντα να είναι μονό (single) και η απόσταση μεταξύ της λεζάντας και του πίνακα ή του σχήματος να είναι 12pt (space 12 pt). Το εκάστοτε πρόθεμα της επεξηγηματικής λεζάντας (δηλ. η λέξη Πίνακας, Σχήμα, Εικόνα κ.λπ.) και ο αριθμός που προκύπτει από την αρίθμηση τους γράφονται με πεζά, έντονα (bold) γράμματα.

Ο Πίνακας σχεδιάζεται ώστε να έχει απαραίτητα τρεις (3) οριζόντιες γραμμές, δηλ. μία άνω και μία κάτω από τις επικεφαλίδες των στηλών, που ορίζουν τη γραμμή των επικεφαλίδων (heading row) και μια τρίτη, στην τελευταία οριζόντια γραμμή του πίνακα. Γενικά, αν δεν υπάρχει σοβαρός λόγος, πρέπει να αποφεύγεται η αλόγιστη χρήση οριζόντιων και κάθετων γραμμών. Προτείνεται οι στήλες του πίνακα να έχουν στοιχιστεί στο κέντρο. Αν το μέγεθος ενός πίνακα ξεπερνά την μία σελίδα, επαναλαμβάνεται στην επόμενη σελίδα η γραμμή επικεφαλίδας των στηλών (heading row). Υποσημειώσεις Σε περίπτωση που υπάρχουν υποσημειώσεις προτείνεται να χρησιμοποιηθεί η ίδια γραμματοσειρά με αυτή του κειμένου, αλλά με μέγεθος 10 pt.

Το κύριο μέρος μιας τυπικής ΜΔΕ περιλαμβάνει τα εξής μέρη:

1) Εισαγωγή: Στην εισαγωγή ενημερώνεται ο αναγνώστης για το κύριο θέμα που σχετίζεται με την εργασία, τη μεθοδολογία προσέγγισης του αντικειμένου και επεξηγούνται μη ευρέως γνωστοί όροι και τεχνικές που χρησιμοποιήθηκαν. Η εισαγωγή περιλαμβάνει σε ξεχωριστό υποκεφάλαιο την Βιβλιογραφική Ανασκόπηση, με την οποία ο αναγνώστης ενημερώνεται για τις πιο πρόσφατες εξελίξεις στο πεδίο και καταλήγει με τους Στόχους της Εργασίας, όπου επεξηγείται ο σκοπός της συγκεκριμένης εργασίας.

2) Μέθοδος: Στη μέθοδο περιγράφεται το η επιστημονική μεθοδολογία που ακολουθήθηκε και αναφέρονται αναλυτικά και με επαρκή επιστημονική τεκμηρίωση οι μεταβλητές που αξιολογήθηκαν και ο επιστημονικός εξοπλισμός - όργανα που χρησιμοποιήθηκαν.

3) Αποτελέσματα και Συζήτηση (μπορεί να είναι μαζί ή χωριστά): Παρουσιάζονται τα αποτελέσματα υπό μορφή πινάκων και σχημάτων. Κατά τη Συζήτηση τα αποτελέσματα συσχετίζονται με βιβλιογραφικά δεδομένα.

4) Συμπεράσματα: Αξιολογούνται τα αποτελέσματα, αναπτύσσονται τα συμπεράσματα που προκύπτουν.

5) Βιβλιογραφία: Η βιβλιογραφία περιλαμβάνει τα πλήρη στοιχεία των βιβλιογραφικών παραπομπών που υπάρχουν στο κείμενο (συγγραφείς, τίτλος περιοδικού, τίτλος εργασίας ή βιβλίου, εκδότης, τόπος και έτος έκδοσης). Οι βιβλιογραφικές αναφορές μέσα στο κείμενο δηλώνονται είτε με αριθμούς μέσα σε αγκύλη π.χ. [1], [1, 3-5, 7], είτε με την αναγραφή του ή των συγγραφέων και του έτους δημοσίευσης εντός αγκύλης π.χ. [Καραμήτρος, 2003], [Καραμήτρος και Κίτσος, 2008]. Αν οι συγγραφείς είναι περισσότεροι από δύο με το όνομα του πρώτου συγγραφέα και το έτος δημοσίευσης. Αν οι αναφορές στο κείμενο δίνονται αριθμητικά, θα πρέπει να εμφανίζονται στην βιβλιογραφία κατά αύξουσα σειρά, ενώ αν δίνονται ονομαστικά κατά αλφαβητική σειρά. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίνεται ώστε οι βιβλιογραφικές αναφορές να είναι ομοιόμορφες και συνεπείς.

6) Παραρτήματα: Η ύπαρξη παραρτημάτων είναι προαιρετική και αυτά ταξινομούνται μετά τη βιβλιογραφία. Στα Παραρτήματα περιλαμβάνονται δεδομένα που δεν εμφανίστηκαν στα Αποτελέσματα ή τη Συζήτηση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

Όροι συγγραφής και δημοσιοποίησης διπλωματικών

εργασιών, μεταπτυχιακών εργασιών και διδακτορικών διατριβών στο Πανεπιστήμιο Πατρών.

1. Κάθε τόμος με το κείμενο της εργασίας φέρει ευδιάκριτα στο πίσω μέρος της σελίδας τίτλου του τα ακόλουθα:

Πανεπιστήμιο Πατρών,

[Τμήμα]

[Όνομα Συγγραφέα]

© [έτος] - Με την επιφύλαξη παντός δικαιώματος

2. Ο/Η Προπτυχιακός Φοιτητής (ΠΦ), Μεταπτυχιακός Φοιτητής (ΜΦ) ή Υποψήφιος Διδάκτορας (ΥΔ) -μέσα από τη σχετική φόρμα κατάθεσης της εργασίας στο Ιδρυματικό Αποθετήριο Νημερτής- εκχωρεί στο Πανεπιστήμιο Πατρών και στη Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης το μη αποκλειστικό δικαίωμα διάθεσής της μέσα από το διαδίκτυο για σκοπούς συστηματικής και πλήρους συλλογής της ερευνητικής παραγωγής του Πανεπιστημίου Πατρών, καταγραφής, διαφάνειας και προαγωγής της έρευνας.

3. Κάθε ΠΦ, ΜΦ ή ΥΔ που εκπονεί τη διπλωματική, μεταπτυχιακή εργασία του ή τη διδακτορική διατριβή του σε Τμήμα του Πανεπιστημίου Πατρών, θεωρείται ότι έχει λάβει γνώση και αποδέχεται τα ακόλουθα:

- Το σύνολο της εργασίας αποτελεί πρωτότυπο έργο, παραχθέν από τον/ην ίδιο/α, και δεν παραβιάζει δικαιώματα τρίτων καθ' οιονδήποτε τρόπο.

- Εάν η εργασία περιέχει υλικό το οποίο δεν έχει παραχθεί από τον/ην ίδιο/α, αυτό πρέπει να είναι ευδιάκριτο και να αναφέρεται ρητώς εντός του κειμένου της εργασίας ως προϊόν εργασίας τρίτου, σημειώνοντας με παρομοίως σαφή τρόπο τα στοιχεία ταυτοποίησής του, ενώ παράλληλα βεβαιώνει πως στην περίπτωση χρήσης αυτούσιων γραφικών αναπαραστάσεων, εικόνων, γραφημάτων κ.λπ., έχει λάβει τη χωρίς περιορισμούς άδεια του κατόχου των πνευματικών δικαιωμάτων για την συμπερίληψη και επακόλουθη δημοσίευση του υλικού αυτού.

- Ο/Η ΠΦ, ΜΦ ή ΥΔ φέρει αποκλειστικά την ευθύνη της δίκαιης χρήσης του υλικού που χρησιμοποίησε και τίθεται αποκλειστικός υπεύθυνος των πιθανών συνεπειών της χρήσης αυτής. Αναγνωρίζει δε ότι το Πανεπιστήμιο Πατρών δεν φέρει, ούτε αναλαμβάνει οιαδήποτε ευθύνη που τυχόν προκύψει από πλημμελή εκκαθάριση πνευματικών δικαιωμάτων.

- Η σύνταξη, κατάθεση και διάθεση της εργασίας δεν κωλύεται από οποιαδήποτε παραχώρηση των πνευματικών δικαιωμάτων του συγγραφέα σε τρίτους, π.χ. σε εκδότες μονογραφιών ή επιστημονικών περιοδικών, σε οποιοδήποτε διάστημα, πριν ή μετά τη δημοσίευση της εργασίας, και πως ο συγγραφέας αναγνωρίζει ότι το Πανεπιστήμιο Πατρών δεν απεμπολεί τα δικαιώματα διάθεσης του περιεχομένου της διπλωματικής ή μεταπτυχιακής εργασίας ή της διδακτορικής διατριβής σύμφωνα με τα μέσα που το ίδιο επιλέγει.

- Για τους παραπάνω λόγους κατά την υποβολή της διπλωματικής ή μεταπτυχιακής εργασίας ή της διδακτορικής διατριβής ο/η ΠΦ/ΜΦ/ΥΔ υποβάλλει υπεύθυνη δήλωση στην οποία δηλώνει ότι έχει λάβει γνώση και γνωρίζει τις συνέπειες του νόμου και των οριζόμενων

στους Κανονισμούς Σπουδών του Π.Μ.Σ. και του Τμήματος και στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Πανεπιστημίου Πατρών, καθώς και ότι η εργασία που καταθέτει με θέμα «.....» έχει εκπονηθεί με δική του ευθύνη τηρουμένων των προϋποθέσεων που ορίζονται στις ισχύουσες διατάξεις και στον παρόντα Κανονισμό.

4. Οι εργασίες δημοσιεύονται στο Ιδρυματικό Αποθετήριο το αργότερο εντός δώδεκα (12) μηνών. Η Συντονιστική Επιτροπή ενός Π.Μ.Σ. ή η τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή μπορεί να ζητήσει, μετά από επαρκώς τεκμηριωμένη αίτηση του Επιβλέποντος καθηγητή και του/της ΠΦ/ΜΦ/ΥΔ, την προσωρινή εξαίρεση της δημοσιοποίησης της εργασίας/διατριβής στο Ιδρυματικό Αποθετήριο, για σοβαρούς λόγους που σχετίζονται με την περαιτέρω πρόοδο και εξέλιξη της ερευνητικής δραστηριότητας, εάν θίγονται συμφέροντα του ιδίου ή άλλων φυσικών προσώπων, φορέων, εταιριών κ.λπ. Η περίοδος εξαίρεσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τριάντα έξι μήνες (36) μήνες, εφόσον δεν συντρέχουν άλλα νομικά κωλύματα. Επισημαίνεται ότι η κατάθεση της εργασίας γίνεται μετά την επιτυχή παρουσίασή της, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, και πριν την απονομή του τίτλου σπουδών, αλλά η διάθεσή της ρυθμίζεται από τη Βιβλιοθήκη ανάλογα με το σχετικό αίτημα.

ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΙ ΤΗ ΝΗΜΕΡΤΗ

Η κατάθεση της εργασίας στις δομές της Βιβλιοθήκης και Κέντρου Πληροφόρησης (ΒΚΠ), σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό της Βιβλιοθήκης και Κέντρου Πληροφόρησης (Συνεδρίαση Συγκλήτου 382/20.04.05, αναθεώρηση 59/04.06.2015), είναι υποχρεωτική για τους Μεταπτυχιακούς φοιτητές ή Υποψήφιους Διδάκτορες του Πανεπιστημίου Πατρών σε ηλεκτρονική μορφή, ενώ για τους Υποψήφιους Διδάκτορες και σε έντυπη. Με την κατάθεση της εργασίας η ΒΚΠ χορηγεί τις απαραίτητες βεβαιώσεις για τις Γραμματείες των Τμημάτων τους.

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΟΥ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

• Προτείνεται η Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης σε συνεργασία με τους Προέδρους των Τμημάτων

και τους Διευθυντές Σπουδών των Π.Μ.Σ. και αξιοποιώντας το πλέγμα των συναφών υπηρεσιών της, εντός του πρώτου τριμήνου εκάστου ακαδημαϊκού έτους να ενημερώνουν τους ενδιαφερόμενους φοιτητές για τις ορθές πρακτικές χρήσης επιστημονικού υλικού, για την κατοχύρωση των πνευματικών τους δικαιωμάτων, καθώς και την αποτροπή φαινομένων λογοκλοπής.

• Οι πάσης φύσεως Μονάδες του Πανεπιστημίου μπορούν να συνεργάζονται με τη Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης για την αποθήκευση των πρωτογενών ερευνητικών δεδομένων και να βρίσκουν τη βέλτιστη πρακτική πρόσβασης σε αυτά κατά περίπτωση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4

Δικαιολογητικά υποβολής για την απονομή ΔΜΣ Για την απονομή απαιτούνται:

- Ένα αντίγραφο της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας με τις τελικές διορθώσεις (θερμοκολλημένο) που θα περιλαμβάνει τα κάτωθι: 1. Ελληνικό εξώφυλλο. 2. Αγγλικό Εξώφυλλο. 3. Περίληψη και λέξεις κλειδιά στην ελληνική γλώσσα. 4. Περίληψη και λέξεις κλειδιά την αγγλική γλώσσα. 5. Τα μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής στην ελληνική και αγγλική γλώσσα.

- Αποδεικτικό κατάθεσης της διπλωματικής εργασίας στην ιστοσελίδα της Κεντρικής Βιβλιοθήκης (www.lis.upatras.gr). Σε περίπτωση που ζητείται η ανάρτηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας στο ιδρυματικό αποθετήριο «ΝΗΜΕΡΤΗΣ» μετά από 12 μήνες θα πρέπει να συμπληρώνεται αίτηση παράτασης χρόνου αποκλεισμού από τη δημοσίευση, η οποία δίδεται από τη Γραμματεία.

- Υπεύθυνη δήλωση, η οποία δίδεται από τη Γραμματεία.

- Ένα CD στο οποίο συμπεριλαμβάνονται (4 διαφορετικά αρχεία):

1. Το τελικό κείμενο της διπλωματικής εργασίας σε οποιαδήποτε μορφή.

2. Περιλήψεις στην ελληνική και αγγλική γλώσσα.

3. Λέξεις κλειδιά της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας στην ελληνική και αγγλική γλώσσα.

4. Τα μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής στην ελληνική και αγγλική γλώσσα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5

ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΗΤΡΩΟΥ
ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΩΝ: 000

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

(ΛΟΓΟΤΥΠΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ)

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ • ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ • ΤΜΗΜΑ
ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ

ΛΟΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ Ή ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ή ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

Ο/Η ..... ΤΟΥ ..... (4)

ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΟΣ/ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ(5) ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ .....

ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ..... (7)

ΕΞ/ΕΚ ..... (8) ΟΡΜΩΜΕΝΟΣ/Η (9)

ΣΠΟΥΔΑΣΕ

ΤΙΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

ΣΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΥΧΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΩΝ

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

ΤΟΥ/ΤΗΣ ΑΠΟΝΕΜΕΤΑΙ Ο ΒΑΘΜΟΣ

..... (11)

ΕΓΚΡΙΘΗΚΕ ΣΤΟΥΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΟΥΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΤΗΝ/ΣΤΙΣ ..... (12)

Η ΑΠΟΝΟΜΗ ΕΠΙΚΥΡΩΘΗΚΕ ΤΗΝ/ΣΤΙΣ ..... (13)

Ο/Η ΠΡΥΤΑΝΙΣ

Ο/Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΛΟΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣΟ/Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣΟ/Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣΟ/Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Πάτρα, 3 Ιουλίου 2020

Η Πρύτανης

ΒΕΝΕΤΣΑΝΑ ΚΥΡΙΑΖΟΠΟΥΛΟΥ